

Paur kute Kôritukam me jamã pi'ôk kumrêx no'ôk ne ja.

Paur ne krîraxbê Kôritukam me jamã pi'ôk no'ôk ne. Nãm arým pyka kunĩ'ýr mrãnhkôt me'ýr bôx ne memã Jeju jarê nhym me kwý arým tu amim markumrêx ne 'ã abeno akprô. Nhym kam Paur arým mã me jadjwý'ýr tê nhym tekrekam me amijo ajkê. Nãm me abenmã kum,

—Djã nãm mrãmri Jeju Paur jano nâr kon, ane ne kam ajte abenbê bikjêro kumex. Ne kam ajte kute Jeju tyk marmãn kam ajte bibãnh ar mrãn abenbê djwý pytãro ba. Ne kam ajte me kâtãm nhípôkri aben japrý ar o ba. Nhym kam ajte me'ô bãmbê prôo akĩ nhym me tu ate krãn ar ban kute nêje kukrà kêt. Ne kam ajte abenmã kum,

—Kati, me akubyn tĩn kêt. Nãm me tu tykkumrêx, anhýr ar o ba. Ne kam ajte,

—Mã dja gwaj nê? Djãm gwaj baje mry me kute mýjjao Metĩndjwýnh karô nhípêxmã bôrja kurmã nâr kon? ane. Ne kam ajte,

—Me kuprý ne ar babit ne mex, nâr kon me abenwýr môrbit mex, ane. Be, nhym Paur mýjja ja kunĩ man kam prĩne pi'ôk no'ôkkôt memã 'ã karô.

1 ¹Ba ne ba ibê Paur. Kritu Jeju ne amiwýr ijuw. Metĩndjwýnh kute amim ijã karô kôt Jeju amiwýr ijuw ne ar ijo ban ijano. Ba kam arým 'ã memã idjujarênh ar iba. Me bakamy Xoxinidjwý ne ikôt dja.

²Krîraxbê Kôritukam ar aje Metĩndjwýnh mar ne kôt aje ar aben pydjio abaja ba ar amã ikabên jarê. Kritu Jeju ne arým amimexo ar ajo mex. Arým amiwýr ar ajuw gar tu amim markumrêx. Kute ar ajo ô me ja kadjy ne amiwýr ar ajuw. Nãm amiwýr gwaj bakunĩ 'uw. Apýnh gwaj baba djãri bakunĩ 'uw. Gwaj baje banhô Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritumã amijo badjà'wýrja kunĩ 'uw. Kute gwaj bajo ô me ja kadjy ne gwaj bakunĩ 'uw. Amũ me wãmê gwaj bamê ne Jeju arým amiwýr gwaj bakunĩ 'uw. Ar amã ne ba ikabên jarê.

³Metĩndjwýnhbê ne me Babãm. Ne Bẽnjadjwýr djwýnhbê ne Jeju Kritu. Gê ar tu kum ar akaprĩ^a ar ajo ba gar adjumar mex rã'ã ne.

^a1.3 Djãm ar ga ne gar ajaxwe kêt nhym pãnh kum ar akaprĩ Kati. Ar ga ne gar te ajaxwe kêtãm. Nhym be, ta ne tu kum ar akaprĩ.

Kute Metîndjwýnhmă mekam amikînh jarênh ne ja.

⁴Ba mă ijo ba djwýnh, Metîndjwýnhmă ar akam amikînh jarê. Metîndjwýnh tu kum ar akaprî. Gar tu amim Jeju Kritu markumrêx nhym arým kum ar akaprî. Kam ne ba mă kum ar akam amikînh jarê. ⁵Năm kum ar akaprîn prîne ar ajo djuw mex. Mýj ne ar ajo djuw mex on? Bir, nám ar amă apýnh akînh djà, adjàpênh djà'ă karô gar maro aban kam arým kôt aje memă kukrădjà jarênh me:xkumrêx ne aje mýjja mar me:xkumrêx. ⁶Ar ba ne bar ar amă Kritu jarê. Ar ije omûnh kôt bar ar amă arê: gar arým amim, —Mrămri Paur ar kabên katàtkumrêx, ane. Nă găm ar amim anen kam arým tu amim Kritu markumrêx.

⁷Ne kam aje àpênh djà kunî mar ne o aba. Metîndjwýnh Karô ne ar amă àpênh djà kunî'ă karô gar aje mar ne akubyn bôxkam amako aba. Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu bôxkam amako aba. Kam ne ba mă Metîndjwýnhmă ar akam amikînh jarê.

⁸Ta dja mă ar amă tỳx jadjà gar mă amim mar tỳx ră'ă: nhym Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu arým bôx. Ne kam ar amă ajaxwe jarênh kêtumrêx gar arým kum ajaxwe kêt ne amextire ne dja. ⁹Metîndjwýnh ne mrămri kabênkumrêx. Kabên kôt dja gwaj bajo djuw mexkumrêx. Ta ne arým kra'ýr ar ajuw. Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu'ýr ar ajuw ne ar ajo ba. Gar kam arým o anhôbikwakumrêx. Mrămri kabênkumrêx.

Me kabêno aben japanho ku'ê nhym nêje memă kabên.

Rô 15.5; A Kô 13.11; Pir 2.2; Ped k 3.8

¹⁰Akmere, àpnhîre ar, ba ar amă arê gar ama. On abenmă akabên pydjîn arê. Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu kukwakam ne ba ar amă amex'ă karô. Kwărik wănh apýnh mýj xêjakôt adjăm ne abenă akabên kêt. Ate dja gar axikôt akabênjabit man axikôt akabên jarên kôt prîne amex. ¹¹Akmere, àpnhîre ar, Krôre nhô kikre wăkam ar kwý arým nînh iwýr bôx ne ar arým ar ajă imă,

—Onîj, me kabêno aben japanho kumex, ane. Ba arým ar kabên man arým wăm ar amă arê. ¹²Gar we akwý amă me kînh kêt ne memă kum,

—Ba ne ba Paur kôt ar iba, anhýro aba. Nhym ar akwý ajte amă me kînh kêt ne memă kum,

—Be, ba ne ba Apôr kôt ar iba, anhýro aba. Nhym ar akwý ajte amă me kînh kêt ne memă kum,

—Be, ba ne ba Xepa kôt ar iba, anhýro aba. Nhym ar akwý ajte amă me kînh kêt ne memă kum,

—Be, ba ne ba Kritu kôt ar iba, anhýro aba. Nă găm ar ă ari aben bê abikjêrn amă aben kînh kêtô ane nhym me arým imă arê ba arým kuma.

¹³Nă găm ar arým apýnh mýj xêja kôt aku'ên arým abenă akabê:n ne. Nă găm ar arým aje abenmă Kritu nhirênh pyrăk. Djăm ba ne me arým pîte'y'ă inhô gar we ikôt ar aba? Djăm imă ne me arým ngômă ajadjà gar we ikôt ar aba? Kati:.

14-16 Djâm ba ne ba ngômã ar ajangij? Kati. Ije ngômã ar ajangjênh kêt. Kam ne ba ikĩnh ne Metĩndjwýnhmã amikĩnh jarê. Mýkam ne ba kam ikĩnh? Bir, ba ren ngômã ar ajangij nhym ren ar ajô arík ijã amim,

—Ba ne ba tu amim Paur markumrêx. Nãm arým amim ngômã ijadjà, ane ba ren kam ikaprĩre ne. Nhym be, kati. Kripumê Gajubit ne ba ngômã ar adjã. Exepa nhô kikrekam ar jadjwý ba ngômã ar angij. Nhym me'ôdjwý ije mar kêt. Ar ngrêre jabit ne ba ngômã ar angij.

17 Djâm ije ngômã me angjênh kadjy ne Kritu ijano ba tẽ? Kati. Kàj bê ije memã Kritu'a ujarênh ny jarênh kadjy ne ijano ba tẽ. Me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja me ta krã mexja djâm me ta krã mexo ikrã mex ne ikabên mex ne ba ar amã arê? Kati. Me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja krã mexo ikrã mex kêt. Ba ren me krã mexo ikrã mex ne ren ar amã ikabên mex jarênh ren arým o amibê Kritu'a ikabênja kuno. Kritu pĩte'ykam tyk'a ikabên ja ne ba ren o kuno. Nhym kam ren me arým Kritu mar kêt ne.

Me ta krã mex'ã ujarênh.

Kô k 3.19

18 Nhym be, kati. Kritu pĩte'ykam tykbit ne ba kàj bê ar amã 'ã ajarê nhym arým ar amã amirĩtkumrêx. Nhym kam me biknor tokry djâkam me biknor prãmja ikabên man amim,

—Kê. Djâm katàt kute amikabên jadjwýr got? Nãm krã punu, ane. Nhym be, gwaj ba, Jeju kute gwaj bajo bakumrêxja gwaj amim,

—Mrãmri, Paur kute Kritu pĩte'ykam tyk'a ujarênhkumrêx. Nãm 'ã ajarê nhym me tu amim Kritu markumrêx. Nhym kam Metĩndjwýnh arým 'ityxo me utàn ar meo bakumrêx, ane. 19 Amrêbê: Metĩndjwýnh kute me bakukãmãremã arênh ne ja. Nãm memã kum,

“Me ta krã mex ne kute memã kabên mexja dja ba mebê kabêno akno. Nhym kam me arým kabên kajgo me:xi.

Nhym me ta amak mex ne kute prĩne memã mýjja'ã karô mex ne kute mar ja dja ba mebê amak mexo akno nhym me arým kabên kajgokumrêx.” Nãm Metĩndjwýnh ã me bakukãmãremã ane nhym me arým 'ã pi'ôk no'ôk ne. Nhym kam me arým aben djô'ã arênh mō:n arênh mōr tãmtã arým 'ýr o bōx. Tū:mrãm me bakamingrãnyrekam Jeju Kritu arým pĩte'y'a wajêť ne kam ty. Ty nhym Metĩndjwýnh arým o gwaj bapytàn kam arým mebê amak mexo akno. Nhym kam me arým kabên kajgo me:x ne.

20 Nhýnh ne me'ô ta krã mex? Nhýnh ne me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja ta krã mex? Kati. Nhýnh ne me'ô ta kute prĩne me kukrãdjã mar? Kati. Nhýnh ne me'ô ta krã mex ne kute kabên mexo kute me apanh mar? Kati. Me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja ne me krã mex kêt. Me kabên kajgo me:xi.

21 Mýkam ne me kabên kajgo mexi? Bir, Metĩndjwýnh ta kute katàt me'ã amikabên djirkumrêx ne amim,

—Djâm me kum ikînh kêtja ta kute imarmã? Djâm me ta krã mex ne kute imarmã? Arkati. Me kute kâj bê memã Kritu pîte'ykam tykja'ã ujarênh nhym me kute me'ã, “Me krã punu”, anhÿrja. Me kute anhÿrkam gê inhõ àpênh ar kâj bê memã Kritu pîte'ykam tyk'ã ujarênhkumrêx. Nhym kam me kwÿ kute tu amim Kritu markumrêx ba arÿm me utàn ar meo iba. Ja ne imã kînhkumrêx. Nãm ã Metîndjwÿnh me'ã amim ane. Kute amim anhÿrkam ne me kabên kajgo me:xi. Me kum Metîndjwÿnh kînh kêt ta krã mexja ne me kabên kajgo me:xi.

²²Be, mebê idjaer ne me ar imã,

—Goja mÿjja pumûnh kêt'õ nhipêx ba me omûn kam arÿm amim Kritu'ã akabên markumrêx, anhÿro ba. Nhym be, me bajtembê kregu ne me kute ar imã,

—Goja me krã mex o akrã mex ne akabên mex ne arÿm imã Kritu 'ã ajarê. Dja ba me aman kam arÿm amim Kritu'ã akabên markumrêx, anhÿro ba. ²³Bar kâj bê memã kum,

—Metîndjwÿnh ne Jeju'ã Bênjadjwÿrbê kumkatibê Krituja mē nhym arÿm pîte'y'ã wajêt ne ty, ane. Nhym mebê idjaer arÿm kôt kum Jeju kurê kute mrâmri ne kên me par tok nhym me rôrôk ne arÿm kum kurêja pyràk. Nhym be, me bajtem kwÿ ne me abenmã,

—Nãm ar ari kabên kwÿ jadju:w. Nãm ar krã punu, anhÿro ba.

²⁴Nhym be, bar katât me kwÿmã 'ã ajarê. Metîndjwÿnh kute arÿm amiwÿr me kwÿ 'wÿr ne ar meo bajamã 'ã ajarê. Mebê idjaerja nâr me bajtemja bar katât me jamã 'ã ajarê. Katât Kritu pîte'ykam tyk'ã memã ajarê. Nhym me abenmã kum,

—Djâm Metîndjwÿnh 'irere:k got? 'Itÿxo kute me kunĩ rer me:xi. Djâm Metîndjwÿnh kute ari kabên jadjwÿr got? Metîndjwÿnh kute no mexo, kabên mexo me kunĩ rer me:xi, anhÿro ba.

²⁵Mÿkam me ã abenmã anhÿro ba? Bir, Metîndjwÿnh kute krã mexo, 'itÿxo kute me kunĩ rer mexkam. Nãm me kute Metîndjwÿnh'ã amim, “Krã punure”, anhÿr, me ta ne me krã punure. Nhym be, Metîndjwÿnhbit ne krã me:xkumrêx. Nâr, nãm me kute, “Irerekre”, anhÿr, me ta ne me 'irerekre. Nhym be, Metîndjwÿnh 'itÿxo kute me rer me:xi.

²⁶Aj, mÿj gêdja ga me kam amikadjy ama? Bir, mÿj ne ga me kam akute nhym Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Bir, djâm me akrãptĩ akrã mexkam ne amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati. Djâm me akrãptĩ ajitÿx nhym kam arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati. Djâm me akrãptĩ arûnh nhym kam arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati.

²⁷Nhym be, me kum Metîndjwÿnh kînh kêt kute me'ã, “Me krã punure”, anhÿr Metîndjwÿnh arÿm amijo me we krã punure ja pytàn meo ba. Mÿj kadjy? Bir, dja meo ban arÿm meo me we krã mexjao apa. Me ta kute amijo krã mexjao apa nhym me arÿm pijàm ne. Me kum Metîndjwÿnh kînh kêtja kute me'ã, “Me rerekre”, anhÿrja Metîndjwÿnh arÿm amijo me we rerekre ja pytàn meo ba. Mÿj kadjy? Bir, dja meo ban arÿm meo me we 'itÿx jao apa. Me ta kute amijo 'itÿxjao apa nhym me arÿm pijàm ne. ²⁸Me kum Metîndjwÿnh kînh kêtja kute me'ã,

—Me kajgo. Me kum me kînh kêtumrêx, anhÿro ba. Me kajgo ja Metîndjwÿnh arÿm amijo me utàn meo ba.

Mÿj kadjy? Bir, dja meo ban arÿm meo me rûnho apa nhym me arÿm pijàm ne kajgo ne. ²⁹Dja meo ba nhym me kunÿ arÿm Metîndjwÿnhmã amijo àmra kêt. ³⁰Nhym be, ar ga ne Metîndjwÿnh arÿm amijo ar apytàn Kritu Jeju kôt ar ajo ba. Ne arÿm gwaj bamã Kritu jano nhym bôx ne arÿm gwaj bamã katàt kabên jarênhkumrêx. Gwaj kam arÿm markumrêx ne kôt arÿm bakrã mexkumrêx. Nhym Metîndjwÿnh ajte Kritu kôt arÿm gwaj bamã axwe kêt jarê gwaj arÿm ta mexo bamex ne. Nhym ajte Krituo gwaj bajaxweo pân̄h mex.

³¹Amrêbê: me kute me bakukãmãremã arênh kôt ne ba ar amã arê. Nãm memã kum,

“Djãm amijo adjàmra prãm? Kwārîk wân̄h amijo adjàmra kêt.

Dja ga Bênjadjwÿr djwÿnho amra.”

Nãm ã memã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Kam, dja gwaj Jeju Kritubito amra. Tãm ne ja.

2 ¹Akmere, àpnhîre ar, amrêbê ne ba ar awÿr bôx ne Metîndjwÿnh kukwakam ar amã kabên jarê. Djã nã bãm me kum Metîndjwÿnh kînh kêtja krã mexo ikrã mex ne arÿm mekôt prîne ikabên jarênh mex, prîne mekôt ar amã ikabên jarênh mex gar arÿm amã ikabên kînhkumrêx? Kati. Mÿkam? ²Bir, ba ar awÿr ibôx kêttri amim,

—Dja ba arkam bôx ne Jeju Kritubit man arkum 'ã ajarê. Kritu pîte'y'ã jêt ne tyk'ã dja ba ajarê. Kwārîk wân̄h ba arkum atemã mÿjja'ô jarênh kêt. Nã bãm ã amim ane.

³Ne kam ar awÿr bôx ne amikam irerekre ma. Ba irerekre man arÿm ar apymaje itertet kumex. ⁴Djã nã bãm amim,

—Ba me krã mex o ikrã mex ne prîne arkum ikabên jarênh mex gê ar arÿm ikabên mex man kôt ar amijo ba, ane? Djã nã bãm amim anen arÿm ã ar amã arênh ane? Kati. Metîndjwÿnh Karô ne ijo ba gar arÿm ipumũ. Ba kam arÿm ar amã ikabên jarê gar arÿm ama. ⁵Mÿj kadjy ne ba ã ar amã ikabên jarênh ane? Bir, ar aje me ta krã mex mar kêt kadjy. Nhym be, Metîndjwÿnh ne 'itÿ:x. Ar aje tu amim Metîndjwÿnh markumrêx kadjy ne ba ã ar amã ikabên jarênh ane.

Me kute Metîndjwÿnh Karô marbit ne me krã mex.

Mat 7.6; Dju r 14.22

⁶Be, djã nã bãm ar ikrã punun kôt ikabêndjwÿr punu? Kati, nã bãm ar ikrã mex ne kôt ikabên mex. Me amak mexjamã ne bar prîne memã arê. Nhym be, me kum Metîndjwÿnh kînh kêtja kabên kôt ne bar ije ikabên jadjwÿr kêt. Nâr, me rûnh kwÿ kum Metîndjwÿnh kînh kêtja kabênkôt ne bar ije ikabên jadjwÿr kêt. Me ja dja me ï kêtumrêx.

⁷Nhym be, Metîndjwÿnh kute katàt kabên jadjwÿrkumrêx. Kabên ja ne bar ije memã arênh. Mÿjja kunÿ kêttri ne Metîndjwÿnh kute tu amim kabên'ã karôkumrêx. Kute prîne amimexo gwaj bajo mex kadjy amim

kabên'ã karô. Ne kam kute me bakukãmãremã arênh kêt. Ne kam ajbir ar imã kabên jarê bar arým jakam memã arênhô iba.

⁸Djãm pykakam me rûnh'ô kute kabênja mar? Kati. Ne ren me rûnh kuman ren pîte'y'ã Jeju nhôr kêt. Bênjadjwÿr djwÿnh Jeju ne prîne mex ne umakumrêx. Ren me kute pîte'y'ã nhôr kêtumrêx. ⁹Mrãmri me'ô ta kute kabênja mar kêtumrêx. Ije ar amã arênh kôt ne me amrêbê: me bakukãmãremã arê. Me memã kum,

“Metîndjwÿnh ne arým me kadjy amim mÿjja mex'ã karô.

Djãm me'ô ta kute omûnh? Kati. Me'ô ta kute omûnh kêt.

Djãm me'ô ta kute mar? Kati. Me'ô ta kute mar kêt.

Djãm pykakam me'ô ta kute amim 'ã karô? Kati. Me'ô ta kute amim 'ã karô kêt.

Me kum abêja kadjy ne Metîndjwÿnh amim mÿjja mex'ã karôn memã kudji. Nhym kam me'ô ta kute mar kêtumrêx.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym arým 'ã pi'ôk no'ôk ne.

¹⁰Ga, me ta te kute marmãja pumû. Nhym be, Metîndjwÿnh ta ne arým gwaj bamã o amirîtkumrêx. Karôo kute gwaj bamã kabêno amirîtkumrêx. Karô kute prîne mÿjja mar. Metîndjwÿnh kute ôkre kadjwÿnhbê amim mÿjja'ã karôja kunî ne Karô kute prîne mar mex. ¹¹Djãm gwaj babu'ã me'ô kute gwaj bakadjwÿnhbê bakabên mar? Kati. Gwaj bajbit ne gwaj baje banhökre kadjwÿnhbê bakabên mar. Metîndjwÿnhdjwÿ ôkre kadjwÿnhbê kabênja me'ô kute mar kêtumrêx. Metîndjwÿnh Karôbit arým kute mar.

¹²Djãm me kum kînh kêtja karô ne Metîndjwÿnh gwaj bamã ano nhym gwaj bajo ba? Kati. Ta Karô ne gwaj bamã ano. Gwaj baje bakînh djã mar kadjy ne gwaj bamã ano. Metîndjwÿnh ta gwaj bamã apÿnh bakînh djã ngã, kajgo gwaj bamã kungã. Gwaj ba ne baje bakînh djãao pãnh kêt. ¹³Bar memã gwaj bakînh djã'ã idjujarênh ar iba. Djãm me kum Metîndjwÿnh kînh kêt ja ne ar imã 'ã ajarê, ta krã mexkôt ar imã 'ã ajarê? Kati. Metîndjwÿnh Karô ne ar imã 'ã ajarê. 'Ã ajarê bar ije mar ne arým memã 'ã idjujarênh ar iba. Karô kute katât kabên jadjwÿrkumrêx ar ije mar ne Karô kabên kôt memã 'ã ajarê.

¹⁴Nhym be, me ja, Metîndjwÿnh Karô kute meo ba kêtja djãm me kute amim Metîndjwÿnh Karô kabên mar prãm? Kati. Mÿkam? Bir, nãm me aprÿn amim,
—Djãm kute amikabên jadjwÿr mex got? Nãm krã punu, ane. Ne kam amim,
—Ba gêt mekôt kabên ma, ane. Ne kam 'ÿr tèn gwaj bakôt maro krîn mar kajgo. Mar kajgon arým amim,

—Je, mÿj'ã ne kabên jarê? ane. Ne te 'ã amijakren te kute marmã.

¹⁵Nhym be, gwaj ba ne gwaj baje Metîndjwÿnh kabên kunî mar kadjy bamex. Gwaj baje Metîndjwÿnh Karô markôt kadjy bamex. Nhym be, me kute Karô mar kêtja ne me te kute Metîndjwÿnh kabên marmã. Ne kute gwaj badjwÿ gwaj bamar kêt.

¹⁶Ikabênja kôt ne me amrêbê: me bakukãmãremã kum,

“Bênjadjwÿr djwÿnh kute mÿjja'ã amim karô djãm me'ô kute mar? Kati.

Kam, djâm me'ô kute Metîndjwýnhmã mýjja'ã karômã ne kum, 'Gêdja ga ã ane'? ane. Arkati. Metîndjwýnh ajbit ne kute mýjja kunĩ mar." Nãm me ã me bakukãmãremã ane. Nhym be, gwaj bajbit ne gwaj Karô kôt Kritu djumaro badjumar ne arým baje mar. Kute amikabên'ã amim karôja gwaj arým baje mar. Tãm ne ja.

Me kute me prĩre pyrãk nhym kute memã arênh.

Kô k 14.20; Ep 4.14; Idja 5.11

3 ¹Akmere, àpnhĩre ar, djâm ije ar amã ikabên kunĩ jarênhmã? Djâm arým ar ajamak mex got ije ar amã ikabên kunĩ jarênhmã? Kati. Ar aje Metîndjwýnh Karô mar kêt rã'ã. Me kum Metîndjwýnh kĩnh kêt kukrãdjãja ne ar aje mar tỳx rã'ã. Ar aje me prĩre bixadjwýr nyre pyrãk.

²Ga, me prĩre bixadjwýr nyrekam kute mýjja tỳx kur kêtja pumũ. Ar gadjwý Metîndjwýnh kabên kwýbit ne ba ar amã arê. Amirĩtbit ne ba ar amã arê. Ije ar amã kunĩ jarênh kêt. Metîndjwýnh kabên kwý ne mebê bipdjur ne mebê tỳx. Me kute Metîndjwýnh Karô marjabit ne kute kabên bipdjur mar. Djâm ije ar amã kabên bipdjur jarênh prãm? Kati. Amrêbê ne ar aje Karô mar mex kêt. Gar kam ajte jakam aje Karô mar mex kêt rã'ã. Ba kam te ije ar amã Metîndjwýnh kabên kunĩ jarênh prãmje.

³Ar aje amidjwýnhbito kĩnh kadjy amimar tỳx rã'ã ne. Ne kam te aje me urãk prãmje angryk ne ari akabêno aben japanho aku'ê. Ne kam arým apýnh mýj xê jakôt aku'ê ne arým abenã akabê:n ne. Djâm kam ar aje me kum Metîndjwýnh kĩnh kêtja kukrãdjã mar kêt got? Djâm mekôt ar aje amijo aba kêt got? Mrãmri me kum Metîndjwýnh kĩnh kêtktôbit ar aje amijo abakumrêx. ⁴Ar akwý ar amã me kwý kĩnh kêt ne memã kum, —Ba ne ba Paur kôt ar amijo iba, anhỹro aba. Nhym ar akwý ajte tãm ne memã kum,

—Ba ne ba Apôr kôt ar amijo iba, anhỹro aba. Gar kam aktã ar amã aben kĩnh kêtô aban mýj xêja kôt aku'ên ã aben bê akêxo ane. Djâm me kum Metîndjwýnh kĩnh kêtja kôt adjumar kêt got? Ar aje me kum Metîndjwýnh kĩnh kêtja kôt adjumarkumrêx.

⁵Djâm Apôrmê ar irax got gar ar ikôt aben bê abikjêr prãm? Kati. Ar irax kêt ne ingrire ne ibê Metîndjwýnh nhô àpênhbit. Ar ikabên kôt ne gar tu amim Jeju markumrêx. Kute ar imã apýnh ar idjãpênh djã'ã karô kôt ne bar kum idjãpênhô iba.

⁶Bar ije puro djuw mex djwýnh pyrãk. Ba ne ba ije pur kre djwýnh pyrãk. Nhym Apôr kute ngo djwýnh pyrãk. Nhym be, Metîndjwýnhbê djwý kunimã rűnh jangĩênh djwýnh. Ba ikumrêx ne ba ar amã Jeju'ã ajarê gar arým 'yr amijo akêx ne kôt ar amijo aba. Nhym kam Apôr bôx ne ar amã Metîndjwýnh kabên ra:x ne arê gar ama. Nhym be, Metîndjwýnhbit ne ar amã ajamak bô gar arým amũ maro amikamê. ⁷Kam ne ba ikajgokumrêx. Nhym Apôrdjwý kajgokumrêx. Nhym be, Metîndjwýnhbit ne raxkumrêx. Kute memã amak bônhkam ne raxkumrêx.

⁸Djwÿ abatànhmã ne kre djwÿnh pur kre nhym ajte ngo djwÿnh pur ngo. Ar badjwÿ ne ar aje Jeju mar raxmã bar ar amã arê. Ar ije ar amã arênh mex kôt dja Metîndjwÿnh ar inhî pÿnhkôt ar imã o pãnh ne. ⁹Ar iro'ã ne bar Metîndjwÿnhmã idjâpênh ar iba. Ar ga ne gar aje Metîndjwÿnh nhõ pur pyrâk. Ar aje Metîndjwÿnh mar ne kôt amijo aba kadjy ne bar ar akam apê kute mrâmri ne me kute purkam âpênh pyrâk. Ne ar aje mrâmri ne kute Metîndjwÿnh nhõ kikre pyrâk. Kute kên krâptio kikre pyrâk. Ar akrâpti nhym Metîndjwÿnh arÿm amijo ar apytàn ar ajo kra.

Kikre'ã memã ujarênh.

A Kô 6.16; Ep 2.20; Ped k 2.5

¹⁰Metîndjwÿnh tu kum ikaprikam ne ba prîne ar amã Metîndjwÿnh kukràdjà jarênh mex. Kute mrâmri ne me kute prîne kikre nhipêx mexja pyrâk ne ba ar amã kukràdjà jarênh mex. Ba ne ba ikumrêx ar amã kukràdjà jarê gar ama. Kute mrâmri ne me kute kikremã pyka nhipônho têm, katà:t pyka nhipônho têm ne kam kam kên kapin ne kam iby pyka tÿx kapinja pyrâk ne ba ikumrêx ar amã arênh mex. Me'õ ne arÿm ar awÿr bôx ne ajte ar amã kukràdjà 'ôdjwÿ jarê. Kute mrâmri ne me'ôdjwÿ kute pyka kadjwÿnhbê kên ja nhiby kikre pyrâk ne me'õ ar amã kukràdjà 'ôdjwÿ jarê. Ije ar amã kukràdjà jarênh nhijukri ar amã arê. Gora gê ikôt bôxja ikudjwa ajte Metîndjwÿnh kukràdjà jarênh 'ãno djan prîne katàt ar amã arênh mex. Kute mrâmri ne me kute kikre 'ãno ãm ne prîne katàt ipêx mexja pyrâk gora gê me katàt ar amã arênh mex.

¹¹Djãm me kute pyka kadjwÿnhbê kên ngrànhe ne kupa'ã kute ajte 'ôdjwÿ nhipêxkam mex got? Kati. Kritudjwÿ. Djãm me'õ kute katàt memã Kritu'ã ujarênh nhym ajte me'ôdjwÿ bôx ne kute memã kupa'ã 'ã ujarênhkam mex got?

¹²Ê, gop ajte kikre ma. Djãm me kute mÿjja tÿxo, mÿjja pãnh raxo kikrekam punu got? Me kute kên karÿro ipêx nâr kute kryt jakao ipêx nâr kute kên pãnh rax 'ôdjwÿo ipêx. Tãm dja punu kadjy kêt ne tûmrâm mex rã'ã ne. Me'õ kute ar amã Metîndjwÿnh kabên jarênhjadjwÿ godja ar amã katàt Metîndjwÿnh kabênkumrêx jarê gar ama. Nhym kam kute mÿjja pãnh raxo kikre pyrâk. Gar kam arÿm Metîndjwÿnhmã amex rã'ã ne tu amim Jeju markumrêx rã'ã ne.

Ê, gop ajte kikre ma. Djãm me kute mÿjja rerekre, mÿjja pãnh kryo kikrekam mex got? Me kute pïo ipêx nâr kute bôo ipêx nâr kute bôo ipêx. Tãm dja têmbê punu. Me'õ kute ar amã Metîndjwÿnh kabên jarênhjadjwÿ godja bôx ne Metîndjwÿnh kabên kupa'ã ar amã arê, Metîndjwÿnh kabên kêt jarê, ta kabên ar amã arê gar ama. Nhym kam kute mÿjja rerekreo kikre nhipêx pyrâk. Dja ar amã arê gar ama. Ne kam arÿm Metîndjwÿnhmã amex kêt ne têmbê apunu ne tu amim Jeju markumrêx kêt.

¹³Dja Jeju arÿm bôx 'ÿr nhym arÿm apÿnh me umar punu djâri ban bôx. Kute mrâmri ne kuwy kikre'ÿr bôx pyrâk. Nhym kam me arÿm me omû. Me'õ kute memã kabên jarênh mex kôt dja me arÿm omû. Nâr me'õ kute memã kabên jarênh punu kôt dja me arÿm omû. Godja me'õ arÿm katàt memã kabên

jarênhkumrêx jabej nhym te me umar punu djà me'ÿr bôx nhym me mex râ'ã ne. Dja me kute mrâmri ne kuwy kikre'ÿr bôx ne xêr kêt ne umar mex mex ne ku'ê pyrâk. Nâr, godja me'ô kupa'ã memã ta kabên jarênh jabej. Nhym kam me umar punu djà me'ÿr bôx. Nhym kam me arÿm mex kêt ne Jeju bê amijo akêx. Dja me kute mrâmri ne kuwy kikre'ÿr bôx nhym pôk ne xêr pyrâk.

¹⁴Godja me'ô katât memã Metîndjwÿnh kabên jarênhkumrêx jabej nhym me arÿm Jeju mar tÿx râ'ã. Nhym kam Metîndjwÿnh arÿm me'ôjamã pân̄h mextire ngã.

¹⁵Nâr godja me'ô memã arênh punu jabej nhym me arÿm Jeju bê amijo akêx. Nhym kam me'ôja arÿm umar punure. Kute pân̄h'ô byr kêtka dja umar punure. Nhym be, dja Metîndjwÿnh arÿm me'ôja pytã. Kute mrâmri ne me kute kikre pôk katikôt kute me pa 'amÿnh ne meo kator pyrâk.

¹⁶Metîndjwÿnh Karô ar akam ÿrkam ar aje mrâmri ne Metîndjwÿnh nhô kikreti pyrâk. Djãm ar aje ja mar kêt? ¹⁷Metîndjwÿnh nhô kikreti ne ta mexo mex ne uma:. Gêdja me'ô ô kikretio bikên̄h jabej nhym kam pân̄h o bikên̄h rax ne. Ar gadjwÿ ar aje Jeju markam aje mrâmri ne ô kikreti pyrâk ne ta mexo amex. Gêdja me'ô ar abê Metîndjwÿnh kurên̄ kubê ar ajo akêx jabej nhym kam pân̄h o bikên̄h rax ne.

¹⁸Gar ajô we aje prîne me kukràdjã mar. We aje me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêt kukràdjã mar ne mekôt ar amijo aba. Ba amã arê ga ama. Kwãrik wân̄h amim ajêx ne aminoo abiknor kêt ne amim,

—Ba ne ba mekôt ikrã mexkumrêx, anhÿr kêt. Djãm mrâmri akrã mexkumrêx? Kati. Ate dja ga amim, “Ikra punu”, ane. Mÿj kadjy dja ga ã amim ane? Bir, dja ga amim anen kôt amim Metîndjwÿnh man arÿm kôt akrã mexkumrêx.

¹⁹Me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja kute amikukràdjã punu kôt amijo ban kute amim, “Ba ikrã mexkumrêx”, anhÿrja, me jamã ne Metîndjwÿnh memã krã punu jarê. Ije ar amã arênh ja ne me amrêbê: me bakukãmãremã arên̄ memã kum,

“Ga, me kute mry kukràdjã mar kute kum ka'ên̄ kam kute kum ô mry janhôrja pumũ. Nhym mry ta amikukràdjã kôt amijo ba tãmtã ô mry'ÿr bôx ne ta arÿm amipynê.

Nhym me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtjwÿ we ta krã mexkam dja me amikukràdjã punu kôt amijo môr tãmtã arÿm ta amijo bikên̄h mex ne.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne.

²⁰Nhym me ajte kam memã kum,

“We me krã mex. Me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja we me krã mexja. Me ta umar kôt ne me amim 'ã karô.

Nhym Bênjadjwÿr djwÿnh arÿm me kabên̄ man kam arÿm amim, ‘Me kabên̄ mrâmri kajokumrêx.’

Nãm ã amim ane.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne.

²¹Kam, djãm ar aje mekôt we me krã mexjao adjãmramã? Kati. Kwãrik wân̄h mekôt we me krã mexjao adjãmra kêt. Mÿkam? Bir, mÿjja kunĩ ne ar

anhô mỳjjakam. ²²⁻²³Metĩndjwỳnh ne Krituo Kra nhym arỳm ar ajo kamy. Ar aje tu amim markumrêxkam arỳm ar ajo kamy. Nhym kam Metĩndjwỳnhdjwỳ arỳm ar ajo kran kam arỳm ar amã mỳjja kunĩ ngã. Ne kam ba arỳm ibê ar anhô àpênh. Nàr, kam Apôr arỳm kubê ar anhô àpênh. Nàr, kam Pedru arỳm kubê ar anhô àpênh. Kritu kute ar ajo krakam pykakam mỳjja kunĩ ne ar anhô mỳjja. Gar arek mekôt atĩn ne ar aba nàr ty. Te tyn arỳm Metĩndjwỳnh kôt atĩn ne ar aba rã'ã: rã'ã. Kam mỳjja kunĩ ne ar anhô mỳjja. Ajbir jakam mỳjja ne ar anhô mỳjja. Nàr amrê gwaj bawỳr mỳjja apôxdjwỳ ne ar anhô mỳjja. Kritu kute ar amã mỳjja kunĩo bakam mỳjja kunĩ ne ar anhô mỳjja.

Paur kute Kritumã àpênh'ã memã amijarênh.

Rô 14.4

4 ¹Kam gê me ar ijã abenmã kum,
—Ar wãbê ne Kritu nhô àpênh ne ar gwaj bamã Metĩndjwỳnh kabên jarênh ba. Amrêbê memã kabên jarênh kêtja ne ar arỳm jakam gwaj bamã arênh ba, ane. ²Bir, mỳj dja memã kabên jarênh djwỳnh memã arênh on? Bir, dja memã arênh katât. Metĩndjwỳnh kute kum arênh kôt dja memã arênh katât.
³Nhym be, ba. Ar ga ar aje te idjâpênh jaxwemã akator prãmkam djãm kam itĩn prãmmã? Kati. Djãm ije idjâpênh jaxwe'ômã ikatorn mar? Kati. Ije amikam ijaxwe'ô mar kêt. ⁴Ne kam djãm ije amikam ijaxwe'ô mar kêt kam ije amim, “Ijaxwe kêt kumrêx”, anhỹrmã? Kati. Bẽnjadjwỳr djwỳnh ne kute imar. Ta ne kute idjâpênh jaxwe'ô pumũnh jabej ne kute imar.
⁵Kam, kwãrik wãnh me'ômã axwe jarênh kêt. Nàr, kum axwe kêt jarênh kêt. Gwaj Bẽnjadjwỳr djwỳnh nhô akatikam ama. Ta dja bôx ne me mex nàr me axweo amirĩt ne mỳjja kunĩo amirĩt. Ga, me kute akamât kô tykkam mỳjjao bipdjurja pumũ. Nhym a'ukam amirĩt nhym me kunĩ arỳm omũ. Bẽnjadjwỳr djwỳnhdjwỳ dja mỳjja kunĩo amirĩt, me kute mỳjja pudjurja kunĩo amirĩt gê me kunĩ kuma. Me kute umar djã kadjwỳnhbê amim mỳjja'ã karôjao amirĩt gê me kunĩ kuma. Kam gêdja me ã pỹnhkôt me mex jabej memã mex jarê. Nàr, me axwe jabej memã axwe jarê.

⁶Akmere, àpnhĩre ar, ba ar amã,
—Kwãrik wãnh me'ô'ã, “Axwe” nàr “Mexkumrêx”, anhỹro aba kêt. Ja ne ba ajte Apôrmê ar amijã arê. Ar akadja ne bar amijã arê. Dja gar kam ar iman arỳm ar ijôo adjãmra kêt. Ne kam arỳm Metĩndjwỳnh kabênbit mar rax. Kute me'ã kabên jarênh jabit mar rax. Ne kam arỳm me'ôo adjãmran ate amũ amã me'ô kurê kadja kêt.

⁷Mỳj me'ô ne ar amã arê gar amim,
—Ba ne ba imexkumrêx, anhỹro aba? Nhỹnh ne ar amex'ôja? Nhỹnh ne ar anhô mỳjja'ôja? Kati. Metĩndjwỳnh ta ne ar amã kungã gar kam amijo amran amim,

—Djãm me'ô ne imã kungã? Kati. Ba ne ba imex. Ba ne ba inhô mỳjja, anhỹro aba.

⁸Nã gãm ar aje mrãmri ne kute me ajne pyræk. Nã gãm ar amim,
—Arÿm jakam imexkumrêx. Ije imexo amũ amikamênh prãm kêt. Arÿm jakam iraxkumrêx ne ije mrãmri ne ibênjadwÿr rax pyræk. Arÿm ne ba amipãnh Paur ar kumê. Nã gãm ar ã amim anhÿro aba. Djãm mrãmri ne akabênwã? Kati. Ga ren ar mrãmri araxkumrêx ba ren ikinhkumrêx. Gar ren kam amipãnh ar ijô mênh kêtumrêx. Ar ba ne bar ren ar aro'ã ren irax.

⁹Nhym be, kati. Kritu kute ar ijanorja djãm ar ba ne bar irax? Kati. Ga, me kute me par kadjy kute me ipôkri me umjÿr nhym me kunĩ kute me omũnhja pumũ. Ar badjwÿ. Bar memã Metĩndjwÿnh kabên jarênho iban kam memãbit ar ije mÿjja pyræk. Nhym kam me kunĩ 'ã ar ipumũ. Nhym me kute ar ibĩn prãm. Pykakam me ja 'ã ar ipumũ. Nhym Metĩndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnhdjwÿ 'ã ar ipumũ.

¹⁰Bar Kritumã apê nhym me arÿm ar ijã, “Nãm ar krã punu”, ane. Nhym be, ar ga ne gar amim,

—Ba tu amim Kritu markumrêx ne ikrã mexkumrêx, anhÿro aba. Ar ijã ne me, “Ar rerekre”, ane. Nhym be, ar ga ne gar amim,

—Ba ne ba itÿ:xkumrêx, anhÿro aba. Nhym be, ar ijã ne me, “Ar ngrĩre”, ane.

¹¹Apÿnh myt djari ne bar prãmkam, kôrkam ar iba. Ne ajte inhô kubêkà punuren iba. Nhym me ajte ar ikam àkrê kumex ne ar ititik ne. Bar ajte arek ar inhÿr djã kêt ne ar ibaobit iba. ¹²Bar ajte inihikrao idjãpênh tÿx. Me te ar imã,

—Gora gê Metĩndjwÿnh ajo ajkê, ane bar mã memã kum,

—Gê Metĩndjwÿnh ajo djuw mex, ane. Me te ar ijo ajkê bar arek memã dja.

¹³Me te mã memã ar ijã kabên punu bar mã memã iprĩren nêje me kukrà. Me kubê ar ikĩnh no kati. Kute mrãmri ne mÿjja arÿm punurekam me kubê kĩnh no kati pyræk. Ga, me kute mÿjja kro janhĩnh ne mũm rênhja pumũ. Nãm me ã ar ijo ane. Akati jakam me kubê ar ikĩnh no kati rã'ã. Be, djãm kam ar irax?

¹⁴Djãm ije ar amã apijãm jadjar kadjy ne ba ã ar amã amijarênho ane? Kati. Nã bãm ar abê akabên kajgo pymao dja. Me kum kra jabêja pyræk ne ba imã ar ajabê. Imã ar ajabêkam ne ba ar abê akabên kajgo pymao dja.

¹⁵Ga, me bãm kute kra jadjwÿr nhym apôxja pumũ. Badjwÿ ne ba ar amã Kritu Jeju jarê gar ikabênkôt tu amim markumrêx ne kôt ar amijo aba. Ba kam ba ije ar abãm pyræk. Gar Kritu man kôt ar amijo aba nhym kam me krãptĩ aben totokmã ar awÿr bôx. Ar awÿr bôx ne ar amã arê gar arÿm me krãptĩ kabên ma. Nhym be, djãm me kute ipyræk? Kati. Djãm me kumrêx ar amã arê? Kati. Ba ikumrêx ne ba ar amã arê. Kam me kute ar abãm pyræk kêt. Ba ikumrêx ne ba ar amã Kritu'ã ujarênh ny jarê gar ikôt arÿm tu amim markumrêx. ¹⁶Kam ne ba arÿm ar amã 'ã karô. Dja gar ijã amijakren ikôt ar amijo aba.

¹⁷Ar aje ijã amijakren mã ikôt amijo abamã ne ba arÿm ar amã Ximoxi jano nhym ar awÿr tẽ. Imã ikra Ximoxi jabê:. Ba ikumrêx ne ba kum Bênjadwÿr djwÿnh'ã ajarê nhym arÿm tu amim markumrêx ne arÿm katàt kabên man kôt ar amijo ba. Ba kam arÿm o ikra. Nã bãm katàt Kritu markumrêx ne

kabên kôt ar amijo iba. Me kute katât Kritu mar ne kabên kôt amijo bamã ne ba memã arênho iba. Me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja kunĩmã ne ba memã arênho iba. Tãm dja Ximoxi ar amã arê gar ajte ama. Dja gar kam ikudjwa katât Kritu markumrêx ne kabên kôt ar amijo aba.

¹⁸Be, kute ar awÿr ibôx kêt pyrâk gar akwÿ amijo adjãmra ar aba. ¹⁹Bênjadjwÿr djwÿnh mrãmri ar awÿr itêm'ã kute amim karô jabej dja ba amikrà kêt ne ar awÿr tẽ. Ar awÿr tẽn ar awÿr bôx ne me kute amibên prãmja kabên kôt me kuma. Djãm me kabênjabit dja ba kuma? Kati. Dja ba mrãmri me àpênh tÿxkumrêx jabej memã ikato. Djãm mrãmri ne we Metĩndjwÿnh me wãmã tÿx jadjã? Kon. Dja ba bôx ne goja me omũ.

²⁰Metĩndjwÿnh kute meo bakam djãm me kabênbit? Kati. Mrãmri kute meo bakumrêxkam kute memã tÿx jadjãrdjwÿ. ²¹Mÿj dja ba ar awÿr ibôxkam gar amã kĩnh? Ga, me kute me àbêr djão me kaprêprêk nhym me tokryja pumũ. Me kute memã bẽn tÿxkamdjwÿ me tokry. Djãm ba ar awÿr ibôx ne ar amã ibên tÿxmã gar atokrymã? Nâr ar awÿr ibôx ne imã ar ajabêkam ije ibên prïo ar amã ikabên. Djãm tãm ne gar amã kĩnh?

Me kute bôm me'ô jaxwe mênh'ã memã karô.

5 ¹Me ar akurũm iwÿr tẽn bôx ne imã ar akam me'ô jarê. Ne imã, —Me'ô ne bãmbe prô pytàn o ikwã. Nãm me ã imã ar akam me'ô jarênho ane ba kuman arÿm ar amã arên ajte ar amã me'ôja axwe jarê. Me kute Jeju mar kêt'ô kute bãmbe prô pytâr kêt. Wākambit we me'ô kute Jeju mar arÿm bãmbe prô pytã. ²Gar kam apijãm kêt. Me'ôja bãmbe prô pytã gar mÿjja 'ô jarênh kêt ne ate ar akrân arÿm amijo adjãmrabit. Ne ga ren ar amikam akapri:ren ren aminêje bôm me'ôja mẽ gẽ ar akôt krĩ kêt.

³Mrãmri ne ba jakam idjãmkam ar amar 'ãno djan arÿm mrãmri me'ô jaxwe wã'ã ikabên djirkumrêx. ⁴Dja gar Bênjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu kute gwaj bamã arênh kôt me'ô'ã akuprô. Kute bãmbe prô pytãrja'ã akuprôn amim kukjan kam kum axwe pãnh jarê. Dja ba ar akãxã ar amaro nhÿn arÿm ar akôt ikabên dji. Bênjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu ne gwaj bajo ban arÿm àpênh tÿx. Kam dja gar katât me'ôja'ã ar akabên djirkumrêx ba arÿm ar akôt ikabên dji. ⁵Axwekam 'ã ar akabên djirkumrêx ne on Xatanajmã kanga gẽ ar o ban arÿm o ajkẽ. Dja o ajkẽ nhym arÿm ty. Nhym kam Jeju arÿm amikôt karô dja. Ô akatikam dja Bênjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu bôx ne arÿm amikôt karô dja nhym arÿm biknor kêt.

⁶Gar ate akrân amijo adjãmrakam mex kêtumrêx. Ga, me kute djwÿ nhigot djã ngrire djwÿkam rênhkam arÿm djwÿ kunĩ'ÿr bôx nhym igotja pumũ. Me'ô jaxwejadjwÿ. Dja gar ate akrã nhym me'ô amijo tẽm tãmtã gar akrãptĩ arÿm amã axwe kĩnh ne kôt ajaxwe.

⁷Ga, mebê idjaer kukràdjã kôt ne me kute djwÿ nhigot djã tũm kunĩ kapĩnja pumũ. Nhym kam arÿm djwÿ nykam igot djã kêt. Dja gar aminêje me'ô jaxwe jano gẽ mã tẽ gar kam arÿm ajaxwe kêt. Ga, me kute me irôbê mrãnh nhô akatikam me axwe pãnh mrykĩ'ãtomti parja pumũ.

Kritu ne ã anen arÿm ta gwaj bajaxwe pãnh ty. Nhym kam Metĩndjwÿnh arÿm gwaj bamã axwe kêt jarẽ gwaj arÿm kum bamex.

⁸Ga, Metĩndjwÿnh me irôbê mrãnh nhõ akatikam me kute katàt Metĩndjwÿnh mar kadjy kute djwÿponhbit kurja pumũ. Kritu gwaj bajaxwe pãnh tykkam gwaj badjwÿ dja gwaj katàt Metĩndjwÿnh maro baba. Ga, me kute djwÿ nhigot djà tũm kur kêtja pumũ. Gwaj badjwÿ dja gwaj bajaxwe tũm kunĩ kangan bamã aben kurêja kangan arÿm katàt Metĩndjwÿnh maro baba. Me kute djwÿkam djwÿ nhigot djà kêtjabit kur, kute djwÿponhbit kur. Gwaj badjwÿ dja gwaj bajêx kêtukumrêx ne bakabênkumrêx ne katàt Metĩndjwÿnh maro baba.

Djãm me axwemê ro'ã me ar bamã?

A Tex 3.6

⁹Amrêbê ne ba ar amã pi'ôk no'ôk ne ar amã,

—Me mjên djwÿnh kupa'ã nàr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba kwãrik wãnh ro'ã ar aba kêt, ane. ¹⁰Djãm me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja'ã ne ba ar amã ane? Djãm ar aje me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtme ro'ã aba kêtma? Kati. Pyka kunikôt me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja krãptĩ gwaj te memã bakàxmã. Me mjên djwÿnh kupa'ã nàr prô djwÿnh kupa'ã kurê baja, me kute amim mÿjjao atom rũnh prã:mja, me kute me noo biknor ne kute mebê mÿjjao àkĩnh prãmja, me kute mÿjjao metĩndjwÿnh karô nhipêxmã amijarênh prãmja. Pyka kunikôt me axweja krãptĩ gwaj te memã bakàxmã.

¹¹Nhym be, me'ô ta kute amijo Jeju mar, ta kute amijo gwaj bakamy'ô. Dja kum axwe kĩnh rã'ã djãm ro'ã ar abamã? Kati. Me ja'ã ne ba ar amã,

—Kwãrik wãnh me ro'ã ar aba kêt, ane. Godja me'ô mjên djwÿnh kupa'ã nàr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba prãm nàr amim mÿjja rũnho atom prãm nàr mÿjjao metĩndjwÿnh karô nhipêxmã amijarênh prãm nàr kute mebê me kurê prãm nàr kadjwati kangôkam^b bibãnh prãm nàr kute me noo biknorn mebê mÿjjao àkĩnh prãm godja me'ô ta kute amijo Jeju mar ne ã axwe prãm rã'ão ane kwãrik wãnh ro'ã aba kêt. Kwãrik wãnh ro'ã anhõ kwÿ krêndjwÿ kêt.

¹²⁻¹³Me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja djãm on gwaj baje memã axwe pãnh jarênh babamã? Kati. Metĩndjwÿnh ta dja me kum kĩnh kêtjamã axwe pãnh jarẽ. Nhym be, gwaj ba baje amim Jeju mar bajaxwe jabej baje abenmã axwe pãnh jarênh babamã. Kam, ba ar amã arê. Ar akam me'ô jaxwe ja dja gar kum axwe pãnh jarênhkumrêx ne arÿm aminêje bõm amê gê ar aro'ã bikprõnh kêt. Tãm ne ja.

Me kute memã axwe pãnh jarênh.

6 ¹Be, jakam ije ar amã mÿjja 'ôdjwÿ jarênhmã. Be, ar akam me kute Jeju mar'ô ajmã ajon axwe. Axwe gar arÿm pa 'amÿn tu apijãm kêt ne

^b5.11 Mÿjja me kute o kôm ne kôt bibãnh kunija, kadjwati kangômê uba kangômê, mÿjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarẽ.

me kute Jeju mar kêt'ÿr o mrã. Kute kukjêr ne kum axwe pãnh jarênhmã 'ÿr o mrã. Mÿkam ne gar kute amim Jeju mar'ô'ÿr o amrãnh kêt?

²Be, dja gu me baje amim Jeju mar ï pykakam me kunï kukij ne memã axwe pãnh jarê. Jeju akubyn bôxkam gu me babê Metîndjwÿnh nhô me ja dja gu me me kunimã axwe pãnh jarê. Kam ar ga ne gar ren jakamdjwÿ me kute amim Jeju mar jaxwe ja'ã akuprô ne kum axwe pãnh jarê. Djãm ar aje amim Jeju markam ajô akrã mex kêtka me gar amikupa'ã me kute Jeju mar kêtma meo mrã?

³Be, Metîndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnh kwÿ axwe. Dja gwaj ï memã axwe pãnh jarê. Kam ar ga ne gar ren jakamdjwÿ ren me kute amim Jeju mar'ÿr meo mrã. Nhym be, kati. Amikupa'ã ne gar me kute Jeju mar kêtma meo mrã nhym me kute Jeju mar kêtka arÿm memã axwe pãnh jarê. ⁴Dja me kute amim Jeju mar'ô ajmã ne axwe jabej, kadjy dja gar me'ô kute amim Jeju marjao amiptã. Ar akam rax kêt'ôo amiptã gê ar amã kukjan kum axwe pãnh jarê.

⁵Ga ren ar amikam apijãm ne. Ar aje me kute Jeju mar kêtjamã me kute amim Jeju maro amrãnh prãmkam ga ren ar amikam apijãm ne. Nhym be, kati. Amikam ar apijãm kêtka me ba ar amã ikabên ne. Ar ga ne gar aje amim Jeju markam ar akrã mex ne ate me kute Jeju mar kêt'ÿr meo mrã. Kwãrik wãnh. Ar ga ne gar ren me kute amim Jeju mar'ô jaxwe'ã akuprô ne ren arÿm amim kukij ne ren arÿm kum axwe pãnh jarê.

⁶Nhym be, kati. Ar aje amim Jeju mar ne gar me kute Jeju mar kêt'ÿr meo mrã. Ar aje Jeju kukwakam meo akamyja me'ÿr meo mrã nhym me arÿm memã axwe pãnh jarênho krĩ. Nhym kam me kute Jeju mar kêtja me'ã ar apumũnho kumex. Kam ne ba ipijã:m ne.

⁷Ar aje amikupa'ã me kute Jeju mar kêt'ÿr meo amrãnhkam ne gar arÿm axwe amijo mrã. Axwe amijo amrãnhkam ga ren ar arÿm ate akrã. Me kute amim Jeju mar ren te ar anoo akno ga ren ar ate akrã. Me ren te ar abê mÿjjao akno ga ren ar ate akrã ren me kute Jeju mar kêt'ÿr meo amrãnh kêt. ⁸Nhym be, kati. Ar ga ne gar me noo abiknor ne mebê mÿjjao abiknoro aba. Ar akamy ne gar ã aro ane.

⁹Kwãrik wãnh gar amim,

—Dja ba te ijaxwe rã'ã nhym Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr ijo wabin ijo ba, anhÿr kêt. Kwãrik wãnh ã amim ajêx ne aminoo abiknoro anhÿr kêt. Mÿj xê dja Metîndjwÿnh meo ba kêt?

Bir, me kute mjên djwÿnh kupa'ã nãr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba prãmja. Nãr me kute mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêxmã amijarên prãmja. Nãr me kute mebê prôo ãkĩnh nãr mjêno ãkĩnhja. Metîndjwÿnh kute me jao ba prãm kêt.

Nãr me kute me kupênho ikwã kadjy me my kute amijo me nire pyrãkja.

Nãr me my kute me my kupênho ikwãja nãr me nire kute me nire

kupênho ikwãja. Metîndjwÿnh kute me jao ba prãm kêt.

¹⁰Nãr me ãkĩnhja.

Nãr me kute amim mÿjjao atom rũnh prãmja.

Nàr me kute kadjwati kangôkam^c bibãnh prãmja. Metĩndjwỳnh kute me jao ba prãm kêt.

Nàr me kute mebê me kurê kadjy me'ã kabên punu prãmja.

Nàr me kute me noo biknor ne mebê mỳjjao prõt prãmja.

Metĩndjwỳnh kute ò kàjkwakam me ja'ôo ba prãm kêt kumrêx. Kwãrĩk wãnh amim ajêx ne aminoo abiknor kêt ne amim,

—Dja ba te imã ijaxwe prãm rã'ã nhym Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr ijo wabin ijo ba, anhỳr kêt.

¹¹ Amrêbê gar akwỳ mekôt ã amijo ane. Nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm ar ajo kute mrãmri ne me kute me põnh nhym me arỳm mextire pyræk. Nãm arỳm amimexo ar ajo mex ne arỳm ar amã axwe kêt jarê gar arỳm kum amexkumrêx. Ar aje tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu markam ne arỳm ã ar ajo ane. Metĩndjwỳnh Karôo arỳm ã ar ajo ane.

Me ari prô, mjên kupa'ã kurê ba nêje kute me akre.

Mat 5.27; Ep 5.3; Kor 3.5

¹² Nã gãm ar abenmã,

—Apỳnh imã mỳjja kĩnh djàri dja ba kunĩo iba nhym Metĩndjwỳnh ajmã ijo kêt kumrêx, anhỳr ar o aba. Djãm ba ne ba amim anhỳr ar o iba? Kati. Djãm apỳnh imã mỳjja kĩnh djàri dja ba kunĩo iban arỳm amijo mex? Kati. Gar amim,

—Apỳnh imã mỳjja kĩnh djàri dja ba kunĩo iba nhym Metĩndjwỳnh ajmã ijo kêt kumrêx, anhỳr ar o aba. Djãm ba ne ba amim anhỳr ar o iba? Kati. Dja ba imã mỳjja kĩnh ne arỳm ije o ibamã ne kam arỳm amiman amim,

—Kati. Dja ba mỳjja wão iban kam arỳm te ije kangamã, ane. Dja ba ã amimaro anen kam arỳm o iba kêt ne. Te imã kĩnh ba o iba kêt ne.

¹³ Nã gãm ar abenmã,

—Me tik kadjy ne djwỳ. Djwỳo me ajne kadjy ne me tik, anhỳr ar o aba. Nhym be, djwỳmê me tik kajgo. Metĩndjwỳnh dja pyka mẽ o amrà nhym kêt ne. Nhym be, gwaj ba, djãm gwaj bakajgo? Kati. Mỳj kadjy ne gwaj ar baba? Bir, gwaj baje Bẽnjadjwỳr djwỳnh mar nhym kute ar gwaj bajo ba kadjy ne gwaj ar baba. Mỳj kadjy ne gwaj banhipêx? Djãm ga aje amjên djwỳnh kupa'ã ar akurê aba, nàr gwaj baje baprô djwỳnh kupa'ã ar bakurê babamã? Djãm ja kadjy ne Metĩndjwỳnh gwaj banhipêx? Kati. Ta amikadjy ne gwaj banhipêx.

¹⁴ Metĩndjwỳnh tỳxo arỳm akubyn Bẽnjadjwỳr djwỳnho tĩn ne. Ne kam gêdja gwaj badjwỳ kôt akubyn gwaj bajo tĩn.

¹⁵ Be, Kritu ne arỳm gwaj bajo kute apỳnh amikukràdjà pyræk. Kute arỳm ijo amikukràdjà pyræk kam djãm ije me kuprỳ mjên prãmjao inõrmã? Kati. Djãm me ni kuprỳja mex? Kati. Kam ije me kuprỳo inõr

^c 6.10 Mỳjja me kute o kôm ne kôt bibãnh kunija, kadjwati kangômê uba kangômê, mỳjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarê.

prãm kêtkumrêx. Kritu kute arÿm ijo amikukràdjà pyrâkkam ije me kuprÿo inôr prãm kêtkumrêx. ¹⁶Amrêbê ne me bakukâmâre memã kum,

“Ar ï abenã tÿm ne kam kute ï pydjì pyrâk.”

Nãm ã me bakukâmâre memã ane. Ga, me kute me kuprÿ mjên prãmjao ikwâkam abenã tÿm ne kam kute mrãmri ne ï typdjì pyrâk ja pumû. Ja ne Kritumã mex kêt. ¹⁷Nhym be, me Bênjadjwÿr djwÿnhmê typdjìja ne me arÿm ta Karôkôt typdjì.

¹⁸Ar aje me'ô kuprÿo anôrmã on kum akàx ne kubê aprôt ne. Dja ga me kuprÿo anhikwân arÿm aminhîo abikênh rax ne. Nhym be, aje mÿjjao adjàkinhkam ne ga amibu'ã meo ajkê. Nâr aje me'ônâ bînkam nâr aje memã ajêxkam ne ga amibu'ã meo ajkê. Nâr, apÿnh me àpênh jaxwe 'ôdjwÿkam me kute amibu'ã meo bikênh. Nhym be, me kute me kuprÿo ikwâkambit ne me kute aminhîo bikênh rax ne.

¹⁹Djãm ar aje amimar kêt? Ga, Metîndjwÿnh ô kikretikam ÿrja pumû. Metîndjwÿnh Karô ne ar akamdjwÿ nhÿ. Mexti:re ne axwe kêtkumrêx ne ar akam nhÿ. Kàjkwakam Metîndjwÿnh ne ar amã ano nhym nhÿ. Djãm ar aje ja mar kêt? Djãm ar ga dja gar amijo aba? Kati. ²⁰Metîndjwÿnh arÿm pânâ raxo ar ajo pânâ ne ar ajo ba. Ga, kute Kra janor nhym pîte'ykam tyk ne kute o ar ajaxweo pânâja pumû. Kute pânâ ra:xo ar ajo pânâ ne ar ajo ba. Kam, dja gar katât ar amijo aban adjukapri nhym kam me arÿm ar apumûn amim,

—Be ga, me kute katât Metîndjwÿnh mar ne kêt kute amijo baja pumû. Me ukaprikumrêx. Kam, ne me mrãmri Metîndjwÿnh'ã ujarênhkumrêx ne. Arÿm imã kînhkumrêx, ane. Dja me ã ar akatât pumûnhkam ane.

Me abenwÿr môr'ã ujarênh.

Ep 5.22; Kor 3.18; Idja 13.4

7 ¹Ar aje amrêbê nînh imã pi'ôk no'ôkkam ne gar mÿjja kwÿ jabej ikukij. Me kute abenwÿr môr jabej ikukij. Jakam dja ba arÿm kêt ar amã arê gar ama. Be, me abenwÿr môr kêtkam ne me kwÿ mexkumrêx.

²Nhym be, ar amy kunîkôt ren aprô nhym ar anire kunîkôt ren amjên. Mÿkam? Bir, me krâpti kute mjên djwÿnh kupa'ã nâr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba prãmkam. ³Ne kam ar amy, kwârîk wânâh ate anhikwân aprôbê aminê kêt. Ar aniredjwÿ, kwârîk wânâh amjênbê ate anhikwân kubê aminê kêt.

⁴Mÿkam? Bir, djãm me abenwÿr bakam akubyn kuprÿkam kute amijo baja kêt kute amijo ba rã'an kute amidjwÿnhbit mar ne kute o bamã? Arÿm prô'ÿr bakam gêdja prôdjwÿ maro ba. Nhym prôdjwÿ amipânâ mjên maro ba.

⁵Kam kwârîk wânâh aben bê ate ar anhikwân aben bê aminê kêt. Ar aje abenmã akabên mex jarênhkambit dja gar apÿnh anhikwã. Nãm me kwÿ kute Metîndjwÿnhmã amijajbur ne kum kabên'ã rît kadjy apÿnh ikwã kryre. Ne kam ajte ro'ã ikwã. Me kute aben bê aminê'ã akati krâptikam tÿx kêt. Tÿx kêtkam Xatanaj ren axwe'ã memã apnê nhym me ren arÿm rerekren ren arÿm prô djwÿnh kupa'ã amijo tê. Nâr mjên djwÿnh kupa'ã amijo tê. Nhym be, kati. Dja gar apÿnh anhikwã: nhym ajã akati ngrêrebit apêx gar kam ajte aro'ã anhikwã.

⁶Djãm ar akunĩ abenwỳr amõrmã ne ba ar amã 'ã karõ? Kati. Ar akwỳ amã amijo anhyr prãm kêt jabej amã amijã ma. ⁷Ba iprõ kêtja pumũ. Ba amim, —Me kunĩ ren kute ipyràk ne ren me mexkumrêx, ane. Metĩndjwỳnh ne me kwỳmã tỳx jangij nhym me kum amijã ma rã'ã. Nhym me kwỳ tỳx kêt ne kum amijã ma kêt. Gêdja me ta kute amimar kôt abenwỳr ba nàr abenwỳr ba kêt jabej.

⁸Ne kam ar aprõ kêt. Nàr, ar amjên kêt. Nàr ar anhikjê arỳm ty. Ba ar amã arẽ. Ga ren ar arã'ã ne ren aje ipyràk ne ren kam amexkumrêx.

⁹Nhym be, te amã amijã mamã ne abenwỳr amõr prãm. Abenwỳr ar amõr prãm kam dja gar tu abenwỳr mō. Abenwỳr ar amõrkam amexkumrêx. Ar amã aben prãm kajgo ne mex kêt.

¹⁰Nhym be, ar ajō arỳm abenwỳr amõrkam ba arỳm 'ã ar amã karõkumrêx. Bẽnjadjwỳr djwỳnh kumrêx ne imã arẽ ba kôt ar amã arẽ. Ar anire, kwārĩk wānh amjên kanga kêt. ¹¹Nàr kon, godja ar ajō aje arỳm amjên kanga jabej ne ajte amã amjên prãm jabej. Dja ga amã akubyn amjên tũm kĩnh gẽ akubyn awỳr mō. Nàr dja ga te o ane nhym kum akĩnh kêt kwārĩk wānh atemã amjên 'ōdjwỳ jabej kêt. Me amydjwỳ, kwārĩk wānh aprõ kanga kêt.

¹²Ne kam ar ajō anhikjê kute Jeju mar kêt dja ba ar amã arẽ. Djãm Bẽnjadjwỳr djwỳnh ne imã arẽ ba arỳm ije ar amã arẽnhmã? Kati. Ba ije markam dja ba ar amã arẽ. Ga abê Jeju kukwakam ikamy'ō arỳm aprõ nhym kute Jeju mar kêt. Ne kam ar aro'ã ar aba kadjy kum akĩnh. Kwārĩk wānh kanga kêt. ¹³Ar anidjwỳ arỳm amjên nhym kute Jeju mar kêt. Ne kam ar aro'ã ar aba kadjy kum akĩnh. Kwārĩk wānh kanga kêt. ¹⁴Mỳkam? Bir, amjên kute Jeju mar kêtja ne Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr o tẽ. Akôt ne amiwỳr o tẽ. Nhym ar ajō aprõ kute Jeju mar kêtja ne Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr o tẽ. Akôt amiwỳr o tẽ. Ne ren amiwỳr o tẽm kêt nhym ren akradjwỳ Metĩndjwỳnh nokrekam mex kêt. Nhym be, kati. Akôt akradjwỳ Metĩndjwỳnhmã mex.

¹⁵Nàr, gêdja kute Jeju mar kêtja akanga jabej. Kwārĩk wānh wām tẽ. Akmere, àpnhĩre ar, djãm aje arek 'ã angràn akaprĩ rã'ãmã? Kati. Arỳm kute akangkam on ate akrã. Gwaj badjumar mexmã ne Metĩndjwỳnh amiwỳr gwaj bajuw ne gwaj bajo ba. ¹⁶Me nire ar, djãm mrãmri ar aje Jeju'ỳr ar amjêno akẽxmã? Djãm arỳm aje mar? Kati. Aje mar kêt. Nàr, me my ar, djãm mrãmri ar aje Jeju kôt ar aprõ akẽxmã? Djãm arỳm aje mar? Kati. Aje mar kêt.

¹⁷Metĩndjwỳnh kute amiwỳr ar ajwỳr ne ar ajo bakam djãm aje aba djà kangamã? Kati. Djãm aje aprõ, amjên kangamã? Kati. Akuprỳkam djãm aje me'ō'ỳr amõrmã? Kati. Djãm aje adjàpênh djà kangamã? Kati. Ba ar amã arẽ gar ama. Dja gar arek apỳnh aba djà, adjàpênh djàjakam amrānh katat rã'ã. Ja'ã ne ba me kute amim Jeju mar kunĩmã karõn memã arẽ. Apỳnh me kute Jejukôt ar aben pydjio ba djàrija kunĩkôt memã arẽ.

¹⁸Djãm arỳm ar amy nhinhu kà rênh nhym Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr ar ajuw ne ar ajo ba? Kwārĩk wānh ar amy kà rênho bimir kêt. Kwārĩk wānh memã,

—Imy nhinhu kào akuprôn 'a kay gê kam arým kute adjâkamã imy kà djwýnh pyrâk, anhÿr kêt. Tu ar amy kà rênh rã'ã ne ar abê idjaer rã'ã. Djãm ar amy nhinhu kà tã nhym Metîndjwýnh arým amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba? Kwârîk wãnh ar amy kà rênh kêt. ¹⁹Djãm me kute amimy kà nhinhu rênh nhym Metîndjwýnh arým me kam kînh? Kati. Djãm me amimy kà tã nhym arým me kam kînh? Kati. Nhym be, dja gar kabên man kôt ar amijo aba. Kute me kute katât amijo ba'ã memã karökôt, kabênja kôt dja gar amijo aba nhym kambit arým ar akam kînhkumrêx.

²⁰Apÿnh ar adjâpênh djà tûm, ar aba djà tûm nhym Metîndjwýnh kute kam amiwÿr ar ajwÿr ne ar ajo ba. Kam ar ajo bakam kwârîk wãnh ar aba djà tûm kanga kêt. Dja gar mã Metîndjwýnh man arek ar aba djà tûm, ar adjâpênh djà tûmkam ar aba rã'ã ne.

²¹Djãm me kute apa 'amýnh ga tu memã adjâpênh kajgo ar aba nhym Metîndjwýnh arým amiwÿr ajuw ne ar ajo ba? Kwârîk wãnh adjâpênh pãnh kêt kam adjumar punu kêt. Adjumar mex ne arek kam adjâpênh rã'ã. Nhym kam me amã,

—Arým me kute amã ikra karomã, ane.

Dja ga kum,

—Ã. Bon ba arek mekôt ar iba, ane. Nhym me arým amã ikra karo ga arým ga arek mekôt ar aban amim apê. ²²Kam, ar akwÿ ne me arým ar apa 'amÿ gar tu memã adjâpênh kajgo ar abaja. Kwârîk wãnh kam ar akapri kêt. Kritu ne arým amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba. Gar kam ga kôt ar amijo aban akînhkumrêx. Nâr, ar akwÿ me'õ kute ar apa 'amýnh kêt gar amim adjâpênh ar abaja. Kritu ne arým amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba kute mrâmri ne me'õ bënjadjwÿr kute me pa 'amýnh nhym me kute katât kabên kôt ar amijo ba pyrâk. Kritu ne arým ar ajo ba gar katât kabên kôt ar amijo aba.

²³Ga, me kute arým me'õ pa 'amýnhja pumû. Nhym me'õja arým 'ÿr bôx ne arým o pãnh ne o katon o aminhõ. Nhym kam arým kum âpênh ar ba. Metîndjwýnhdjwÿ ne kute pãnh raxo ar ajo pãnh ne ar ajo katon arým amim ar ajo ba. Ga, kute Kra janor nhym kute pîte'ykam tyk ne kute o ar ajaxweo pãnhja pumû. Pãnh ra:xja pumû. Kam me kum Metîndjwýnh kînh kêt kukràdjâja kwârîk wãnh ar amã kînh kêt gê me amikôt ar ajo ba kêt. Ga ren ar amã kînh nhym ren me amikôt ar ajo ba ga ren ar arým aje mrâmri ne me'õ pa 'amýnh ne mekôt ba pyrâk.

²⁴Akmere ar, apÿnh ar adjâpênh djà tûm, aba djà tûm nhym Metîndjwýnh kute kam amiwÿr ar ajo akêx. Kam kute amiwÿr ar ajo akêxkam kwârîk wãnh ar aba djà tûm kanga kêt. Dja gar tu amim Metîndjwýnh mar tÿxkumrêx ne arek ar aba djà tûmkam ar aba rã'ã ne.

²⁵Me nire kraxje me'õ kute 'ÿr mör kêt rã'ã. Me'ã ne ije ar amã karômã. Ba ije markam dja ba me'ã ar amã karõ. Djãm Bënjadjwÿr djwýnh ne imã arê ba arým ije ar amã arênhmã? Kati. Ba ije markam dja ba ar amã

'ã ikabên jarê. Bênjadjwÿr djwÿnh kum ikaprîkam ne arÿm ije ikabên jarênh katât kadjy ijo mex. Ba kam ba katât ar amã arênhkumrêx.

26-27 Me kute gwaj baje amim Jeju marjao bikênh kumex gwaj batokry kumex. Kam, djâm arÿm amjên nâr arÿm aprô? Dja ga arã'ã. Kwârîk wãnh kanga kêt. Nâr, djâm amjên kêt rã'ã nâr djâm aprô kêt rã'ã? Dja ga arã'ã. Kwârîk wãnh amjên nâr aprô jabej kêt.

28 Nâr, ga kam arÿm me'ô nire'ÿr mō. Djâm kam ga arÿm amijo ajkên ajaxwe? Kati. Nhym me my'ô 'ÿr mōrkam djâm nire axwe? Kati. Djâm arÿm amijo ajkên axwe? Kati. Ba ar amã arê gar ama. Dja gar abenwÿr mōn arÿm amikam ar adjumar punu, ar atokry kumex ma. Ar ajamãnhkrutkam ne ajte ar akrakam dja gar amikam adjumar punu kumex ma. Nâr, dja gar abenwÿr amōr kêt ne arÿm ar adjumar punu kumex mar kêt. Apydjikam adjumar punun aje atokry kumex mar kêt. Ar adjumar punun ar atokry karō ne ba kukãm ijamak bēn bit abenwÿr ar amōr nêje ar akukrà.

29-31 Akmere àpnhîre ar, ba ar amã arê gar ama. Pykakam mÿjja kunî dja î kêt ne. Gwaj mÿjjao baba 'ikrân ne. Kam, dja gwaj pykakam gwaj banhō mÿjja kunîkôt bajamak bēn tÿx kêt. Godja arÿm aprô. Djâm aje o aba rã'ãmã? Kati. Dja ga o aba 'ikrân ne. Kam kwârîk wãnh kôt ajamak bēn tÿx kêt. Nâr, godja arÿm amÿr jabej. Djâm amÿr rã'ãmã? Kati. Dja ga amÿr 'ikrân ne. Kam, kwârîk wãnh kôt ajamak bēn tÿx kêt. Nâr, godja arÿm akînh jabej. Djâm akînh rã'ãmã? Kati. Dja ga akînh 'ikrân ne. Kam kwârîk wãnh kôt ajamak bēn tÿx kêt. Nâr godja ga arÿm pi'ôk kaprî pãnh mÿjja mex'ô byr jabej. Djâm o aba rã'ãmã? Kati. Dja ga o aba 'ikrân ne. Kam, kwârîk wãnh kôt ajamak bēn tÿx kêt. Gwaj pykakam gwaj banhō mÿjja kunîkôt bajamak bēn tÿx kêt. Djâm gwaj baje o baba rã'ãmã? Kati. Dja gwaj o baba 'ikrân ne.

32 Mÿkam ne ba ar amã ikabên ja jarê? Bir, dja gar ikabên ja man arÿm pykakam mÿjja kôt ajamak bēn tÿx kêt ne adjumar punu kêt.

Me prô kêt ne me kute kâjkwakam Bênjadjwÿr djwÿnhmã àpênh kadjy amimar. O kînh kadjy kute amimar. 33 Me arÿm prô ne me kute pykakam mÿjja kadjy àpênh kadjy amimar. Kute prôo kînh kadjy kute amimar.

34 Me nire arÿm mjênja ne atemã umar nhym me nire me'ô kute 'ÿr mōr kêtja ne atemã umar. Me apÿnh umar. Mjên kêtja Bênjadjwÿr djwÿnhmã àpênh kadjy kute amimar. Nãm prîne kum amijã man Bênjadjwÿr djwÿnh mar 'ãno dja. Nhym be, arÿm mjênja pykakam mÿjja kadjy àpênh kadjy kute amimar. Nãm kute mjêno kînh kadjy kute amimar.

35 Djâm ar akunî akuprÿmã ne ba ar amã ja jarê? Nâr, gar arÿm aprôkam nâr gar arÿm amjênkam, djâm kam ar akaprîmã ne ba ar amã ja jarê? Kati. Bênjadjwÿr djwÿnhmã prîne ar amexmã ne ba ar amã arê. Dja gar ikabênja man arÿm kum adjàpênh 'ãno dja. 'Ãno dja nhym mÿjja'ô arÿm ar akunor kêt. Ja kadjy ne ba ar amã arê.

36 Nâr, akra nhym mjên kêt rã'ã jabej ga arÿm kam adjumar mex kêt ne ar o aba. Arÿm abatãnh mex tēn kum mjên prãm. Arÿm aje mjênã arēnh ne ôr prãm

jabej kum angã. Ga kam amex. Kwãrîk wãnh ar abenwÿr mō. ³⁷Nàr kon, akra kum me my prãm kêt ne aje me'ōmã òr prãm kêt. Aje amim akra'ã karôn amim, —Kati. Ba arek ikrao iba, ane. Jadwjÿ ne mex. ³⁸Kam ne me kute mebe kra nê mexo me kute memã òr jakrenh.

³⁹Metîndjwÿnh kukràdjã kôt dja prō mjên'ã ngrà. Mjên tînri 'ã ngrà. Nhym kam godja arÿm mÿjja'ō kubê kubî nhym tyk jabej. Dja kum me my 'ôdjwÿ 'ÿr mōr prãm jabej arÿm 'ÿr mō. Dja me'ō kute amim Jeju marbit'ÿr mō. ⁴⁰Ba kam bajbit 'ã amim,

—Nãm ren mjên kêt rã'ã nhym ren umar mex. Arÿm ajte mjênkam umar mex ngrire, ane. Nã bãm ã amim ane. Metîndjwÿnh Karō kute ijo bakam ba badjwÿ 'ã katàt ikabên jarê. Ja ne ba kuma. Tãm ne ja.

Me kute mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêxmã mry bôrja'ã ujarênh.

Kô k 13.2; Gar 5.13; Ped k 4.8; Dju k 3.18

8 ¹Me kute mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêxmã mry bôrja krêndjwÿ. Jadwjÿ ne gar abej ikukij. Gar imã,

—Djãm ar ije amim Jeju mar mÿjja karōmã mry bôrja kurmã? Nàr djãm ar ije kur kêtma? ane. Jakam ije 'ã ar amã ikabên jarênhmã. Ar ga ne gar we,

—Djãm ar ino kêt? Djãm ar ijamakke kêt? Arÿm ar ije mÿjja mar, ane. Nã, gwaj bakunî baje mÿjja kwÿ mar. Badjwÿ dja ba ar amã arê. Gwaj baje mÿjja kumex markam ne gwaj baje amibên prãm. Nhym be, gwaj bamã aben jabêkam baje abenmã tÿx jangjênh tèn kam baje amim Jeju mar mexo amũ aben kamên arÿm mar rax ne.

²Be, me kute mÿjja maro amibên prãm kam djãm mrãmri kute mÿjja markumrêx? Kati. Kraxje kute mÿjja mar mex kêt rã'ã. ³Nhym be, me'ō kum Metîndjwÿnh jabê jabej, tãmja dja Metîndjwÿnh amipãnh kuma.

⁴Kam, me kute mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêxmã mry bôr kurja mÿj dja gwaj mar on? Mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêx kunî ne kajgokumrêx. Nhym be, Metîndjwÿnh pydji. 'Ôdjwÿ kêtumrêx. Ja ne gwaj kam kuma. ⁵Mrãmri me kute arîk apÿnh mÿjjamã metîndjwÿnh jarênh. Kàjkwakam nàr pykakam mÿjja krãptikumrêx nhym me kute arîk kum metîndjwÿnh, bēnjadjwÿr djwÿnh jarênh ba.

⁶Nãm me te mÿjja kumexmã metîndjwÿnh jarê gwaj bamã ne Metîndjwÿnh pydjibit. Me Babãm djwÿnh. Tãm ne kute mÿjja kunî nhipêx. Kute amikadj gwaj banhipêx. Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu pydji. Kôt ne mÿjja kunî kato. Gwaj badjwÿ kôt bakato. Ja ne ar aje mar. Badjwÿ ije mar.

⁷Metîndjwÿnh pydjibit. Nhym kam mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêx ja ne kajgo. Ne kam djãm me kunî kute amim, “Mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêx ne kajgo”, anhÿro ba? Kati. Me kwÿ ja ne me arîk amim,

—Be, mÿjjao metîndjwÿnh karō nhipêxbê metîndjwÿnh'ō. Nãm me kwÿ ã amim ane, kute Metîndjwÿnhkumrêx mar rerekre rã'akam. Ne kam arÿm mry bôrja krê. Ne kam arÿm amim,

—Be, mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã ne me kute mry bôrja. Kubê ne metĩndjwỳnh'õ. Ba arỳm mekõt mryja krê. Arỳm ne ba Metĩndjwỳnhkumrêxkam ijaxwe ne, ane. Me kute Metĩndjwỳnhkumrêx mar rerekre rã'akam me ã amim ane.

⁸Nhym be, djãm gwaj baje Metĩndjwỳnh mar tỳxkam ã amim ane? Kati. Gwaj ã amim anhỹr kêt. Gwaj baje mỳjja kunĩ krên kajgokumrêx nhym ajmã kute kêt. Djãm gwaj baje mỳjja'õ krêno Metĩndjwỳnh kôt ajkamê? Kati. Nâr, djãm gwaj baje krênkam ne Metĩndjwỳnh gwaj bamã punu jarê? Kati. Nâr, djãm gwaj baje krên kêtka ne gwaj bamã mex jarê? Kati. Mỳjja kunĩ ne me kute krên kajgo. Kam ajmã kute kêt.

⁹Nhym be, gora amijãno dja. Dja gar amidjwỳnhbit maro aban arỳm tu mỳjja karõ nhõ mry krêno aba. Nok ga ren tu õ mry krêno abao ren me'õo akêx jabej. Nok ga ren me'õ kute amim Jeju mar rerekreja Metĩndjwỳnhbê o akêx jabej nhym ren ate ar ba jabej. Kam gora amijãno dja. Nok ga ren o me'õo akêx ne ren kam aje mỳjja kute me par tok nhym me rôrõk pyrãk.

¹⁰Ga amim,

—Djãm ije mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx nhõ mry krênkam Metĩndjwỳnhbê ajmã ikuten ijaxwe? Kati. Ije krênkam ajmã ikute kêt. Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kajgo. Õ mrydjwỳ ne kajgo, anhỹro aba. Aje amim anhỹro abakam ne ga tu mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx nhõ kikretikam tẽn me ikõ'ã nhỹ. Nhỹ:n arỳm õ mry krê. Nhym arỳm me'õ kute amim Jeju mar rerekre awỹr bõx ne arỳm amim omũ. Djãm kute 'ã amim karõ kêtma got? Kati. Dja amim,

—Je, ba badjwỳ krêno iba, ane. Kute Metĩndjwỳnh mar rerekreja dja amim anen arỳm krêno ba.

¹¹Ga amim,

—Djãm ije mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx nhõ mry krênkam Metĩndjwỳnhkumrêxbê ajmã ikuten ijaxwe? Kati. Ije mry krênkam ajmã ikute kêt. Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kajgo. Õ mry ne kajgo, anhỹro aba. Ne kam tu mỳjja karõ nhõ mry krê. Nhym kam aje me'õo akamyja kute Metĩndjwỳnh mar rerekreja arỳm apumũ. Ta kute anhỹr djwỳnhhrãm arĩk amim,

—Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxbê metĩndjwỳnh'õ. Dja ba õ mry krên arỳm Metĩndjwỳnhkumrêxbê ajmã ikuten arỳm ijaxwe, anhỹro ba. Ta kute arĩk amim anhỹro ba ja ga arỳm tu nokrekam mỳjja karõ nhõ mry krê. Nhym arỳm apumũn amim,

—Ga, me'õ kute Metĩndjwỳnh mar tỳx kute mỳjja karõ nhõ mry krênja pumũ. Je, ba badjwỳ kuro iba, ane. Ne kam arỳm tu mỳjja karõ nhõ mry krê. Kritu kute utâr kady arỳm axwe pãnh ty. Akamy kute amim Jeju mar rerekre jaxwe pãnh ty. Ga krê nhym arỳm akudjwa kukrê. Kukrên arỳm arĩk amim, “Ijaxwe”, anhỹro ba.

¹²Akamy kute amim Jeju mar rerekreja ta kute arĩk amim,

—Dja ba mỳjja karõ nhõ mry'õ krên kam ajmã ikuten ijaxwe, anhỹro ba. Ga mỳjja karõ nhõ mry krê nhym arỳm akudjwa kwỳ krên arỳm arĩk amim, “Ijaxwe”, anhỹro ba. Nhym kam Kritu arỳm ga amã, “Ajaxwe”, ane. Ga ren

krên kêt nhym Kritu ren amã ajaxwe jarênh kêt. Nhym be, kati. Ga krê nhym Kritu arÿm amã, “Ajaxwe”, ane. ¹³Kam mÿj ne ba ren ba nê. Bir, ba ren mÿjja karô nhô mry krê nhym me'ô kute amim Jeju mar rerekre ren ikudjwa kukrên ren amim, “Ijaxwe”, ane ba ren kam ajte krên kêtukumrêx. Me kute ipumûnh ne ikudjwan kute amim, “Ijaxwe”, anhÿr karô dja ba ajte krên kêtukumrêx.

Jeju kute Paur janor'ã kute memã amijarênh.

9 ¹Djãm mrãmri ne ba we imã mÿjja kînh ne ije o ibamã nhym me we ipa 'amÿ ba we te ije o ibamã? Kati. Ba ne ba ije o iba kêt. Djãm mrãmri ne we Jeju ta kute ijanor kêt? Kati. Mrãmri ne ta kute ijanorkumrêx. Djãm mrãmri ne ba we ije gwaj banhô Bênjadjwÿr djwÿnh pumûnh kêt? Kati. Mrãmri ije omûnhkumrêx. Kum idjâpênhkam djãm 'ÿr ije ar ajo akêx kêt got? Ba ne ba Jeju'ÿr ar ajo akêxkumrêx.

²Wãnh ar abu'ã me wã ijã,

—Kati. Jeju kute Paur janor kêt, ane. Ije Kritu'ÿr me wão akêx kêt kam ne me ã ijã ane. Djãm ar ga ne gar ijã ane? Kati. Ar ga ne gar aje ijã anhÿr kêt. Mÿkam? Bir, ba ne ba Kritu'ÿr ar ajo akêx. Dja gar akubyn amikôt amijo tên ba ije Kritu'ÿr ar ajo akêxja ma. Ne arÿm amim,

—Mrãmri ne Kritu kute Paur janorkumrêx. Ga, Paur kute Kritu'ÿr ijo akêxja pumû, ane. Dja gar ã amim ijã ane.

Me kute ren Paurdjwÿo djuw mex'ã kute memã amijarênh.

³Ar akwÿ ne gar we abenmã,

—Djãm gwaj baje Paur aro djuw mexmã? Ar kute gwaj bamã kukràdjã jarênh pãnh aro djuw mexmã? Kati. Kwãrîk wãnh gwaj o pãnh kêt. Djãm Jeju ne Paur jano got? Kwãrîk wãnh gwaj Paurmã o pãnh kêt, ane. Ar akwÿ ã ijã ane. Me kwÿ jamã ije jakam amijarênhmã.

⁴Jeju kute ar 'ôdjwÿ janorja ar awÿr bôx ne ar amã kukràdjã jarê. Gar kam pãnh arkum mÿjja ngã nhym ar kukrên o ikô. Nhym be, ar ba, djãm ar bajbit ne gar ren ar imã o pãnh kêt got? Ar ije amã kukràdjã jarênhja gar ren ar imã o pãnhkumrêx.

⁵Ar kute ni kute amim Jeju mar'ÿr môr ne mã amikôt o ba. Djãm kam bajbit ren iprô'ÿr imôr kêt got? Ba ren iprô'ÿr imôrkumrêx. Wãnh ne Jeju kute ar anor 'ôdjwÿ ar memã arênhô ban mã prô japrôn o ba. Jeju kôt axikôt ar apôxdjwÿ. Pedrudjwÿ. Idji 'ôdjwÿbê ne Xepa. Wãnh ne ar mã prô japrôn o ba.

⁶Jeju kute ar 'ôdjwÿ janorja ar ar awÿr bôx ne ar amã arê gar arÿm memã kabêno pãnh. Nhym be, bamê Banabemê ne bar ije ar amã pãnh'ã idjã'wÿr kêt. Ar idjã'ÿr pãnh ne bar amim inhô pi'ôk kaprî jamÿ. Djã ne ba ren ar amã ikabên pãnh'ã idjã'wÿr kêt? Kati. Ba ren ar amã ikabên pãnh'ã idjã'wÿrkumrêx.

⁷Ga, me krâkamngônha pumû. Nhÿnh got krâkamngôn'hô me 'ÿr prôt ba ne ta ô pi'ôk kaprîo kute amim djwÿ, mÿjja jamÿnh? Kati, kute anor djwÿnh nhô pi'ôk kaprîo ne amim mÿjja jamÿ. Kute me aêro ba nhym kute pãnh memã pi'ôk kaprî nhôro ne me amim mÿjja jamÿ. Ga, ajte me kute pidjô kre

nhym nep nhym me kute kurja pumû. Djâm pidjô nep nhym me kute kur kêt got? Ga, nep nhym me kute kre pân̄h kute krên̄ja pumû. Ga, ajte me kute mrykî'âtomtio djuw mexo baja pumû. Djâm kute kâ kangô kwÿo kôm kêt got? Kute kwÿo kôm̄kumrêx. Kute o djuw mex pân̄h kute kwÿo kôm̄kumrêx.

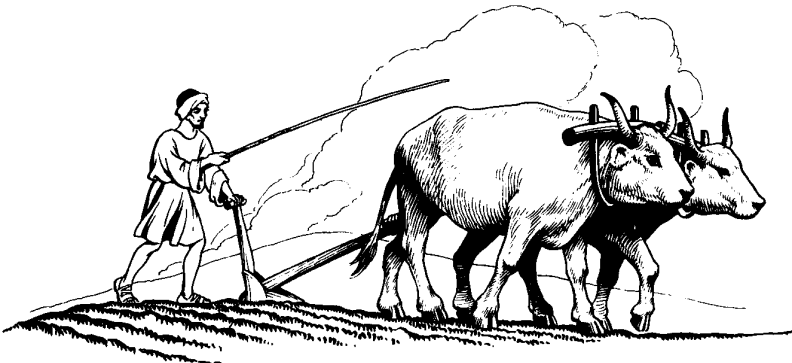
⁸Ba ibê pykabê me'ô kajgo ne ba ar amâ ja jarê. Nhym kôt Metîndjwÿnhdjwÿ ar amâ arê. ⁹Kamâ ne amrêbê: me bakukâmâre Môjdjê memâ 'â karô. Nâm Metîndjwÿnh kukwakam memâ 'â karôn memâ kum, "Mryti kute ituo me amâ bàygogo ngân̄ho tēm̄kam kwârîk wân̄h ajkwabê ijê djâ inhumâ adjâr kêt.

Kwârîk wân̄h ta âpên̄h pân̄h ô kwÿ kre."

Nâm â memâ ane. Djâm Metîndjwÿnh kute mrybit mar? ¹⁰Djâm kute gwaj bamar kêt? Kati. Kute gwaj badjwÿ gwaj bamar. Gwaj bajâ ne kabên jarê. Kam, gê pur kre djwÿnh âpên̄h ar bakam tu amim djwÿ kwÿ kamnhîxkumrêx ne djwÿ tÿxkam amim kwÿ byrkumrêx. Kute kre pân̄h kwÿ byrkumrêx. Gê djwÿ ngân̄h djwÿnhdjwÿ âpên̄h ar bakam tu amim djwÿ kamnhîxkumrêx. Ne âpên̄h pân̄h amim kwÿ byrkumrêx.

¹¹Ar badjwÿ ne bar arÿm ar amâ Metîndjwÿnh kabên jarê. Bar ren ar abê pân̄h byrkumrêx. Ar ije mrâmri ne me kute purkam 'y kre pyrâk. 'Y ingrôt ne abatân̄h ne arÿm ngrâ. Nhym kam me êo môn arÿm amim kwÿ by. Ar badjwÿ ne bar ar amâ Metîndjwÿnh kabên jarê. Djâm ba ren ar ije pân̄h ar akutâ mÿjja'ô byr kêt got? Ba ren ar ije ar abê pân̄h byrkumrêx. ¹²Me'ôdjwÿ ne me ar awÿr bôx ne ar amâ Metîndjwÿnh kabên jarê. Ne kam ajte ar amâ pân̄h'â a'uw gar tu memâ mÿjja ngâ. Me kute ar amâ arên̄h pân̄h tu memâ mÿjja ngâ. Ar badjwÿ ar ibê ar anhôbikwakumrêx ne bar ar amâ Metîndjwÿnh kabên jarê. Mÿkam ne gar ren ar ibê pân̄h nê? Djâ ne bar ren ar amâ 'â a'uw gar ren ar ibê pân̄h nê? Kati. Gar ren ar ibê nê kêt. Gar ren ar ikabên pân̄h ar imâ mÿjja ngâ bar ren ar abê byrkumrêx.

Nhym be, kati. Ar ba ne bar ije ar abê pân̄h byr kêt. Te mÿjja prâm ar ikangô. Te ar idjâ'wÿr ar ikangô. Bar amim,

(Kôritu kumrêx 9.8-10)

—Kati. Ba ren ar memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh iby ren memã pãnh jarênhym ren me abenmã, “Je, mỳkam ne Paur gwaj bamã Kritu'ã ujarênh ny jarênh ajte gwaj bamã pãnh jarê”, ane. Ne ren abenmã ja jarênh arỳm Kritu mar rerekre. Nã bãm ar ã amim anen kam ar ikabênh pãnh jarênh kêt ne.

¹³Be ga, Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam me àpênh ku'êja pumũ. Me kute kikretikam mỳjjao memã àpênh pãnh. Me kute kikretikam Metĩndjwỳnhmã mry par ne kute bõro ku'êja kute àpênh pãnh amim mry kwỳ 'yr. Ja ne gar arỳm aje mar. ¹⁴Kõt ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh arỳm memã 'ã karõn memã kum,

—Gê me kute memã ujarênh ny jarênhja pãnh amim me kutã mỳjja kwỳ byn õ kwỳ krên mex, ane.

¹⁵Nhym be, ba ne ba ije ar amã 'ã idjà'wỳr kêt. Nàr djãm arỳm jakam ije ar amã idjà'wỳr kadjy ne ba ã ar amã ikabêno anen ã ar amã pi'òk no'òko ane? Kati. Ba ne ba memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh pãnh jarênh kêt. Ne kam ikĩnhkumrêx. Gar ren imã o pãnh ba ren arỳm ikĩnh kêt ne ren kam ikapĩre.

Metĩndjwỳnhmã àpênh'ã kute memã amijarênh.

¹⁶Nhym be, kàj bê ije ar amã ujarênh ny jarênh ibakam djãm ba ne ba amim 'ã karõn amim,

—Ba dja ba memã arê, ane? Kati. Mỳkam? Bir, Metĩndjwỳnh ta ne imã idjàpênh djà'ã karõ ba te akubyn ije aminemã. Ba ren aminên amim,

—Kati, ba memã ujarênh ny jarênh kêt, ane nhym ren pãnh arỳm imã kaprĩ jadjà ba ren kam ikapĩkumrêx. ¹⁷Godja ba imã memã arênh kĩnhkõt memã arê nhym pãnh arỳm imã ikĩnh djà ngã. Nhym be, dja ba imã memã arênh kĩnh kêt kam tu memã arênh iba. Mỳkam? Bir, Metĩndjwỳnh ta kute tu imã 'ã karõkumrêxkam. Kam ne ba tu memã arênhkumrêx.

¹⁸Ije ikabênh pãnh jabej kêt kam mỳj dja ijo kĩnh? Bir, ije memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh ne memã pãnh jarênh kêt kam ne ba ikĩnhkumrêx. Me kute amã amijo à'wỳrja ne me amijo a'uw nhym be, bajbit ne ba ije amijo idjà'wỳr kêt. Kam ne ba ikĩnh.

¹⁹Djãm pykakam me'õ ne ipa 'amỳ ba kum apên arỳm memã Jeju jarênh iba? Kati. Me'õ ne kute ipa 'amỳnh kêt. Ba ne ba memã arênh iba. Te me'õ kute ipa 'amỳnh kêt ba imã me kĩnh. Imã me kunĩ kĩnh ne ije memã arênh iba. Ije mrãmri ne me'õ kute amijo me kunĩ nhõ àpênh djwỳnh pyræk. Imã me kunĩ kĩnh ne me kunĩmã arênh iba. Dja ba me kunĩmã arên arỳm Jeju'ỳr me krãptĩ akêx.

²⁰Dja mebê idjaer jabej ba ba amijo mebê idjaer pyræk. Ije Jeju'ỳr mebê idjaer kwỳo akêx kadjy ba ã amijo ane. Me kute Môjdjê kukràdjà mar tỳx jabej ba ba amijo ije Môjdjê kukràdjà mar tỳx. Ije me kwỳo akêx kadjy ba ã amijo ane.

²¹Nàr me kute mebê idjaer kukràdjà mar kêt jabej ba ba amijo ije mebê idjaer kukràdjà mar kêt. Ije me kwỳo akêx kadjy ba ã amijo ane. Djãm kam ije Metĩndjwỳnh kukràdjà 'amỳnh rerekre? Kati. Ije Metĩndjwỳnh kukràdjà 'amỳnh tỳx ne Kritu kukràdjà 'amỳnh tỳxkumrêx.

²²Me rerekremã ba ba amijo irerekre pyrâk. Ije me rerekre kwÿo akêx kadjy ba ã memã amijo ane. Me kunĩmã ije amijo me urâk. Ije amijo me urâk kunikôt dja ba Jeju'yîr me kwÿo akêx jabej. ²³Dja ba amijo me urâk ne memã ujarênh ny jarê nhym me arÿm amim kuma. Ba kam arÿm amim ikĩnh djâ by, Metĩndjwÿnh kute memã me kĩnh djâ nhôrja amim kuby, me ro'ã kuby.

²⁴Be ga, me kute aben rer djâja pumũ. Kam me kute aben rer kadjy me kunĩ prôt. Nhym be, me'ô pydjibit me kunĩ ren arÿm amim kĩnh djâ by. Krâdjêja by. Djâm ar aje ja mar kêt? Ar gadjwÿ dja gar Jeju man kôt ar amijo aba. Atÿx ne kôt amijo aba ne amã djukanga kêt. Dja ga anen arÿm akĩnh djâ byrkumrêx. Metĩndjwÿnh kute memã kĩnh djâ nhôrja byrkumrêx. ²⁵Nhym kam me kute me rer prãmja kunĩ ne me kadjy amijangri tÿx. Kute kĩnh djâ punu byrmã. Kute pi'ôo krâdjê byrmã amijangri tÿx. Nhym be, gwaj ba ne gwaj baje bakĩnh djâ punu prãm kêtja byrmã. Kadjy gwaj Metĩndjwÿnhmã amijangri tÿx ne katât ar amijo baba. Nok gwaj ren kum amijangri kêt ne ren Metĩndjwÿnhmã bamex kêt nhym ren gwaj bamã kĩnh djâ nhôr kêt.

²⁶Djâm ije mrãmri ne me arĩk prôt pyrâk ne amikukãm ikĩnh djâ mar kêt got? Ba amikukãm ikĩnh djâ mar 'ãno djan Metĩndjwÿnhmã apê. Djâm me ajbit ije me akre? Djâm ije amijakre kêt got? Ne ba ren amijakre kêt ne ren ije mrãmri ne me bit kute ikra krão me titikmãn kôkremã ukabêr kajgo pyrâk ne ren ikajgo mexi. ²⁷Nhym be, kati. Nã bãm mã amijakren mã amikukrân amim,

—Je, djâm ije amidjwÿnhbito kĩnh ne ijaxwemã? Kati. Kwärĩk wãnh ijaxwe kêt, anen mã akubyn aminê. Ne kam ije mrãmri ne me ta kute amititik pyrâk. Ne mã amijakren arÿm amiman katât amikabên kôt ar amijo iba. Ije mrãmri ne me kute me pa 'amÿnh nhym me kute katât me kabên mar ne mekôt amijo ba pyrâk. Ne ba ren me ajbit jakren ren amijakre kêt ne ren arÿm ate amijo iba. Nhym kam Metĩndjwÿnh ren arÿm imã,

—Djâm amã dja ba kĩnh djâ ngã? Kati. Ije amã ôr prãm kêtkumrêx, ane.

Memã mebê idjaer tũm'ã ujarênh.

Idja 3.8; Djuda 5

10 ¹Be, akmere, àpnhĩre ar, ar aje mar kêt karô ne ba ije ar amã me bakukãmãre'ã idjujarênhmã. Amrêbê: ne me bakukãmãre kapôt kukritkam mō. Metĩndjwÿnh ne me kadjy kakrã nhipêx nhym me kunĩ kakrã parbê mō. Nhym kam ngô raxbê pyka kêt aprakamã memã ajkij nhym me kam ngô bikjêrkôt mōn rê. ²Me kunĩ Môjdjê kôt ar amijo ba. Ga, me kute ngômã gwaj bajangjênhja pumũ. Nhym me gwaj bajã amim,

—Ga, me arÿm kute Jeju mar ne kôt amijo baja pumũ, ane. Me bakukãmãredjwÿ kunĩ Môjdjê kôt ar amijo ba ne kakrã parbê mōn ajte ngô parbê mōn rê. ³Metĩndjwÿnh memã djwÿ jano nhym axidjuw nhym me kunĩ djwÿ jabit kuro ba. Nhym ta ajte memã ngôo kato nhym me kunĩ ngô jabito kôm ar o ba. ⁴Metĩndjwÿnh nhô kên ne mekôt ar ba nhym me kôt ngôo kôm ar o ba. Kên ja ne Kritu'ã amijakre.

⁵Năm Metĩndjwỳnh te meo djuw mexo ban me kunĩkam kĩnh kêt. Năm me kwỳ ngrêrebitkam kĩnh. Ne me krăptĩkam kĩnh kêt nhym kam me arỳm ty. Nhym wănh me kapôt kukrit kunĩkôt me tyk jangij nhym me kră wănh kumex. Me tykkôt ne gwaj Metĩndjwỳnh mekam kĩnh kêtja ma.

⁶Mỳj kadjy ne gwaj baje me bakukămăre marmă? Bir, dja gwaj me kuman arỳm me kudjwa ă anhỹr kêt ne bamă mỳjja punu prăm kêt.

⁷Kam kwărik wănh me kwỳ kudjwa kêt ne mỳjjao metĩndjwỳnh karô nhĩpêxmă amijarênhô aba kêt. Amrêbê: ne me me bakukămăre'ă ajarênh memă kum,

“Me mry karômă mry bôn kukrênh kam kôt kômo nhỹ. O nhỹ:n kam kăjmă dja. Kăjmă djan ajte mry karômă tor ne kam kĩnh katio nhỹ”, ane. Ga, me kute amrêbê: memă 'ă ujarênh nhym me bakukămăre kute 'ă pi'ôk no'ôkja pumũ.

⁸Năm me mjen djwỳnh kupa'ă năr prô djwỳnh kupa'ă kurê ba. Kwărik wănh gwaj me kudjwa kêt. Me bakukămăre kwỳ ă anen kam akati pydjikam arỳm ty. Krăptĩ: kubê 23.000 arỳm ty.

⁹Năm me kwỳ ajte amim,

—Ba ijaxwe mex gê goja ijo ajkê. Goja Metĩndjwỳnh mrămri kute ipumũnh jabej goja ijo ajkê, anhỹro ba. Năm me amim anhỹro ba: nhym kangă krăptĩ arỳm bôx ne me imex ne. Kwărik wănh gwaj me kudjwa ă bakabêno anhỹr kêt.

¹⁰Me kwỳ Bênjadjwỳr djwỳnhmê ô àpênh ar'ă kabênh ar ba. Bênh prĩkam 'ă kabênh ar ba. Kwărik wănh me kudjwa kêt. Năm me'ă kabênh ar ba: nhym Metĩndjwỳnh arỳm me'ỹr kadjy mrănh djwỳnh jano nhym me arỳm me'ỹr bôx ne arỳm me imex ne.

¹¹Mỳkam ne mỳjja ă me bakukămăreo anhỹro ba? Bir, gwaj baje amijă mỳjja mar kadjy. Năm me me'ă pi'ôk no'ôk gwaj arênh maro baba. Arỳm pykakam me kute aminhinomă amimênh djă nhô akati bôx 'ỹr gwaj mỳjja'ă pi'ôk no'ôk jarênhja maro baba. Dja gwaj amikajmătă mỳjja man arỳm bamă bajaxwe pyma. Me kute gwaj babê bajaxwe pyma kadjy ne me arỳm me'ă pi'ôk no'ôk ne. ¹²Dja gar amijă ano tỳx. Nok ga ren ar ajô amim,

—Ba ne ba itỳxkumrêx. Ije me kudjwa ă ijaxweo anhỹr prăm kêt, anhỹro aba. Nok ga ren ar te amitỳx jarênh ren arỳm me kudjwa ren ajaxwe ar aba.

¹³Nhym be, jakam ne me ar ajaxwe'ă ar amă àpnênh ba. Djăm ar gajbit ar ajaxwe'ă ar amă àpnênh ba? Kati. Năm ar ajaxwe'ă ar amă àpnênh ban tăm'ă me kunimă àpnênh ba. Nhym be, Metĩndjwỳnh ne kute gwaj bamar ne kabênkumrêx. Amikabênh kôt dja mrămri gwaj bajo djuw mexkumrêx ne gwaj bajă ukanga kêt. Dja me te axwe'ă ar amă àpnênh ba nhym arỳm ar amă tỳx jadja nhym kam me tỳxo kute ajakrenh prăm kêt. Gar kam arỳm memă akàx ne ajmă akute kêt.

Me kute mỳjja karômã amijarênh nêje kute me akre.

Ap 9.20

¹⁴Kam akmere ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabên jarê. Godja me mỳjjao metîndjwýnh karô nhípêxmã amijarênh prãm kwârîk wãnh mekôt amijo anhýr kêt ne on memã akàx. ¹⁵Ar akrã mexkam ne ba ar amã ikabên jarê. Goja ije kôt arênh jabej dja ga ikabên mexmã akato.

¹⁶Gwaj baje ngônhrâkam pidjô kangô'ã Metîndjwýnhmã amikînh jarêho bakrî nhym kôt gwaj bajo djuw mex gwaj bakînhkumrêx. Gwaj baje o bakômkam arým Kritu kamrô'ã kangô jakre. Ne kam arým Kritu kamrô prôt ne tyk baje mar pydji. Ne baje djwý kokjêr ne krênkam arým Kritu nhî'ã djwý jakre. Ne kam arým me kute Kritu pîte'y'ã nhôr nhym tykja baje mar pydji. Mrãmri ikabênkumrêx. ¹⁷Gwaj Kritu pydji'ã djwý jakren pydjín kubyn bakunî kukrê. Te bakrãptîn kute gwaj banhî pydji pyrâk. Ne kam baje djwý pydjija kwý krênkôt baro'ã Kritu mar pydji.

¹⁸Ga, me bakukãmãrebê idjaerjadjwý pumû. Me kunî Metîndjwýnhmã mry bôrja krê. Me kute krênkam arým ro'ã mar pydji. ¹⁹Mýj ne ba ije me kute mỳjjao metîndjwýnh karô nhípêx'ã ar amã arênhmã? Bir, mỳjjao metîndjwýnh karô nhípêx tín ne ar ba kêt ne kajgo. Me kute kum mry bôrdjwý me kute kur kajgo.

²⁰Nhym be, me kute Metîndjwýnh mar kêtja ne me mỳjjao metîndjwýnh karô nhípêxmã mry bôr ne kum amijarêho ba. Djãm Metîndjwýnhmã ne me amijarêho ba? Kati. Me karô punu ar bajamã ne me amijarêho ba, Xatanaj nhô âpênhjamã amijarêho ba. Me mỳjjao metîndjwýnh karô nhípêxmã amijarêho ban kam me karô punu ar bajamã amijarêho ban kam arým mar pydji. Ne kam 'ã typdji. Djãm kam ar aje me kudjwa me karô punu mar pydjín 'ã atypdji prãm? Kati. Ja ne ba ar abê uma. ²¹Djãm ar aje Bênjadjwýr djwýnh nhô ngônhrâkam pidjô kangôo akôm prãm ne ajte me karô punu nhô ngônhrâkam pidjô kangôo akôm prãm? Kati. Djãm aje Bênjadjwýr djwýnh nhô djwýmã akrî prãm ne ajte me karô punu nhô mrymã akrî prãm? Kati. Kwârîk wãnh. ²²Dja gwaj ari amijo akêxo ane nhym Bênjadjwýr djwýnh arým gwaj bakam ngryk ne. Te ta gwaj bajã pydji prãmje arým ngryk ne. Djãm gwaj batýxo baje akrenh got?

Me katàt ar amijo ban ukaprî'ã kute memã karô.

Mat 20.28; Rô 15.1; Pir 2.4

²³Nã gãm ar abenmã,

—Ba apýnh imã mỳjja kînh djâri kunîo iba nhym Metîndjwýnh ajmã ijo kêtumrêx, anhýro aba. Djãm ba ne ba ije amim anhýr? Kati. Djãm apýnh imã mỳjja kînh djâri dja ba kunîo iban arým amijo mex? Kati. Gwaj bamã mỳjja kînh kunîo babakam djãm kunîkôt baje amim Jeju mar mex? Djãm kôt gwaj baje mar mexo amû amikamênh? Kati. Kunîkôt gwaj baje amû amikamênh kêt. ²⁴Kwârîk wãnh amidjwýnhbit mar kêt. Ne aje mỳjjao abamã ar amibu'ã me ama. Me aman kam mỳjja man amim,

—Ba ren o iba nhym ren me arÿm 'ã ipumũ ne ren arÿm Jeju mar prãm kêt. Kam, dja ba o iba kêt-kumrêx, ane. Dja ga ã me maro anen arÿm o aba kêt-kumrêx. Nâr, ga amim,

—Dja ba o iba nhym me arÿm 'ã ipumũn arÿm kum Jeju mar prãm-kumrêx. Kam, tãm dja ba o ibakumrêx, ane. Dja ga ã me maro anen kam arÿm o abakumrêx.

²⁵ Ga, me kute memã mry nhôr djàja pumũ. Kam ne me mÿjjao metĩndjwÿnh karô nhipêx nhô mry memã kungã ne mry kajgo tu o akàn kungã. Ga kam mry nhôr djakam bôx. Aje mry'ô byrmã bôx. Tu mry byn krê. Kwãrik wãnh amim me kukjêr ne memã kum,

—Djãm mÿjjao metĩndjwÿnh karô nhipêx nhô mry? anhÿr kêt.

²⁶ Amrêbê: ne me bakukãmãre memã kum,

“Pykamê pykakam mÿjja kunĩdjwÿ, mÿjja kunĩ ne Metĩndjwÿnh nhô mÿjja”, ane.

Ja dja ga aman me kukjêr kêt. Tu abyn krê. Kwãrik wãnh amã uma kêt.

²⁷ Nâr, ajtekam godja me'ô kute amim Jeju mar kêtja amã kràn amã,

—Dja ga ikutã anhô kwÿ krê, ane ga kum, “Ã”, ane. Tu kute amã mÿjja jarênh kunĩ krê. Kwãrik wãnh kum,

—Djãm me karô nhô? anhÿr kêt. Dja ga amim,

—Mÿjja kunĩ ne Metĩndjwÿnh nhô, ane. Dja ga amim anen tu krê.

²⁸ Nhym be, godja amũ me'ôdjwÿ nĩnh bôx ne amã,

—Be, ja ne me mÿjjao metĩndjwÿnh karô nhipêxmã kubô ga krê, ane. Kwãrik wãnh kam krên kêt. Me'ôja ne arĩk amim,

—Dja ba me karô nhô mry krên arÿm ajmã ikuten ijaxwe, anhÿro ba. Ga ren omũnh nhiràm arek mÿjja karô nhô mry krê nhym ren arÿm akudjwa kwÿ krê. Ren kwÿ krên ren arÿm amim, “Ijaxwe”, anhÿro ba. Mrãmri ne pykamê kam mÿjja kunĩdjwÿ, mÿjja kunĩ ne Metĩndjwÿnh nhô mÿjja. ²⁹⁻³⁰ Nhym be, djãm aje amidjwÿnhbit marmã? Kati. Me'ôjadjwÿ dja ga aman omũnh nhiràm krên kêt. Nok ren akudjwa kwÿ krên ren arÿm amim, “Ijaxwe”, anhÿro ba. Ga ren amidjwÿnhbit ma nhym ren me'ô bôx ne amã kabên ga ren amim,

—Je tô mÿkam ne me'ô imã kabên ne ikunoro dja? Arÿm ba mry ja'ã Metĩndjwÿnhmã amikĩnh jarê. Ba tu omũnh nhiràm kukrê, ane. Kwãrik wãnh amidjwÿnhbit mar ne omũnh nhiràm krên kêt.

³¹ Ga dja ga katàt ar amijo aban adjukaprĩ. Aje anhô kwÿ krên ne akôm-kôt nâr aje anhô mÿjja kunĩ abakôt katàt ar amijo aban adjukaprĩ. Nhym kam me arÿm apumũn amim,

—Be ga, me kute katàt Metĩndjwÿnh mar ne kôt amijo baja pumũ. Me ukaprĩkumrêx. Kam, mrãmri ne me Metĩndjwÿnh'a ujarênhkumrêx. Arÿm imã kĩnhkumrêx, ane. Kam, dja me kum Metĩndjwÿnh kĩnhkumrêx.

³² Kwãrik wãnh amidjwÿnhbit maro aba kêt. Dja ga amidjwÿnhbit maro aban arÿm Metĩndjwÿnh bê me'ô akêx. Mebê idjaer nâr me bajtem nâr me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja. Kwãrik wãnh aje amidjwÿnhbit

maro Metîndjwýnh bê me'ôjao akêx kêt. Nok ga ren me'ôo akêx ne ren kam aje mrâmri ne mýjja kute me par tok nhym me rôrôk pyrâk. ³³Ba ije me kunîo kînh kadjy ije amimar ne katât ar amijo iba. Ije mýjja iba kunîkôt katât ar amijo iba. Djâm ije amidjwýnhbit mar? Kati. Ije me krâptî mex kadjy amimar. Ije Metîndjwýnh'ýr meo akêx nhym kute me utâr nhym me mex kadjy amimar.

Mjên dja prôo ba nhym kâjmâ kum rax kamê.

Ep 5.22; Xim k 2.9; Ped k 3.1

11 ¹Nâ bâm Kritu'â amijakren kôt ar amijo iba. Ar gadjwý dja gar ijâ amijakren ikôt ar amijo aba.

²Be, ije amrêbê ar amâ ikabên jarênh gar aje mar rã'ã ne ikabên kunîkôt ar amijo aba. Kam ne ba mrâmri ar amâ amex jarê.

³Me kute me bikprônê djâkam amikrã'ã prodjwý. Jadjwý ne gar abej ikukij. Gar imã,

—Dja bar me bikprônê djâkam ikrã'ã pro jabej. Nâr, dja bar 'ã pro kêt. Mýj dja bar nê? Nâ gãm ar ã imã ane. Jakam ije ar amâ ikabên jarênhmã. Ga, me krãja pumû. Me krâkam ne me umar ne kam kukwakam amû ikrao apê nâr parkam mrã. Me krã ne amû me kukrãdjâ kunî ngrêk ne meo ba. Kritudjwý ne gwaj bakunîo ba kute mrâmri ne me krã kute meo ba pyrâk. Gwaj bamydjwý ne gwaj baprôo baba kute mrâmri ne me krã kute meo ba pyrâk. Metîndjwýnhdjwý ne Krituo ba kute mrâmri ne me krã kute meo ba pyrâk.

⁴Godja me my mekôt akuprôn Metîndjwýnhmã kabên nâr kukwakam memã kabên jarê djâm kute amikrãdjê tur ne o amikrã'ã pro? Kati. Kam kute amikrã'ã prokam mex kêt. ⁵Nhym be, godja me nire Metîndjwýnhmã kabên nâr kukwakam memã kabên jarê djâm amikrã'ã pro? Nâ. Me nire kute amikrã'ã prokam mex. Ren kam amikrã'ã pro kêt nhym ren me arým kam pijâm ne. Ren me kam pijâm kute mrâmri ne me nire prîne krã kênhkam ren me arým kam pijâm pyrâk. ⁶Dja me nire amikrã'ã pro prãm kêt nhym ren me kum krãnh kê. Mýj kadjy ren me kum krãnh kê? Bir, pijâm kadjy. Nhym be, kati. Me nire krãnh kênhkam nâr kî jakârkam mex kêt. Mex kêtka me nire amikrã'ã pro.

⁷Adjâkamã ne Metîndjwýnh amimexkôt, amipymakôt me my nhipêx nhym arým mexkumrêx ne uma. Kute amikôt ipêxkam me my kute amikrã'ã pro kêt. Nhym be, djâm Metîndjwýnh amimexo me nire nhipêx? Kati. Kute amimexo me nire nhipêx kêt. Nãm me my mexo me nire nhipêx. Kam dja me nire amikrã'ã pro. ⁸Djâm me'ô nireo ne Metîndjwýnh my nhipêx? Kati. My nhôkwao ne ni nhipêx. ⁹Djâm me my me nirekôt ba kadjy ne my nhipêx? Kati. Mykôt ba kadjy ne ni nhipêx.

¹⁰Kam dja me nire me my kabên man kôt ar amijo ba. Kamdjwý dja me nire arým amikrã'ã pro. Amikrã'ã pron arým memã amijo amirît. Mrâmri kute mjên kabên mar ne kôt amijo bakumrêxja dja memã o amirît nhym me arým omû. Dja amikrã'ã pron Metîndjwýnh kadjy mrãnh djwýnhmãdjwý amijo amirît nhym me arým omû.

¹¹Nhym arÿm me kute Bênjadjwÿr djwÿnh markam djâm me nire ta ar ban kum me my mar prâm kêt ne ar ba? Kati. Nâr, djâm me my ta ar ban kum me nire mar prâm kêt ne ar ba? Kati. Ar ta ne ar ar ba kêt. Arkum aben mar prâm. ¹²My nhôkwao ne ni nhîpêx nhym me nire kurûmdjwÿ arÿm me my apôx. Nhym be, Metîndjwÿnh rax ne mÿjja kunî nhîpêx. ¹³Be, godja me nire amikrâ'ã pro kêt ne Metîndjwÿnhmã kabên jabej djâm kam mex? Ar ga dja gar amim mex jabej kabi.

¹⁴⁻¹⁵Me my kî jabjêkam mex kêt. Nhym be, me nire kî jabjêkam me kum me kînhkumrêx. Me krâ'ã pro kadjy ne mexkumrêx. ¹⁶Nhym dja ar ajô aje me nire krâ kajgo mÿr jabej akabêno ijapanh prâm. Kwârîk wân̄h rã'ã. Djâm ar ikam me nire kute amikrâ'ã pro kêt? Nâr djâm amũ me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja apÿnh ba djâkam me nire kute amikrâ'ã pro kêt? Arkati. Me nire amikrâ'ã pro. Tãm dja gar ama. Tãm ne ja.

Me kute Jeju'ã djwÿ jakren kute kur.

¹⁷Gar abikprôn̄h ne aje amim Jeju mar kadjy djwÿ krê. Be, djã ne gar akuprôn arÿm Jeju man aje mar mexo amũ aben kamê? Kati. Ar aje Jeju'ã djwÿ krên ne aje Jeju marmã akuprôn ate aben kam amex kêt ne. Djâm kam we ije ar amã mex jarênhmã? Kati. Kam ar amex kêtumrêx.

¹⁸Ar aje amim Jeju mar ar aje aben pydjio abakam gar we arÿm apÿnh mÿj xêjakôt akrî ne arÿm abenã akabê:n ne. Ja ne me nînh imã arê ba arÿm kuma. Birãm mrãmri ne me kabênkumrêx. ¹⁹Mrãmri gêdja ar akam me kwÿ abenã kabê:n ne. Nhym be, mÿj xêja dja mrãmri Metîndjwÿnhmã mex? Djâm me ajkwa kajgokambit memã kum,

—Ba ne ba ije amim Jeju mar, anhÿro ba ne kute katât kôt amijo ba kêt? Djâm kam me arÿm Metîndjwÿnhmã mex? Kati. Me kum mex kêtumrêx. Nhym be, me kute tu amim Jeju markumrêx ne katât Jeju kôt ar amijo ba. Be, me ja ne me mrãmri Metîndjwÿnhmã mexkumrêx.

²⁰Ar abikprôn̄hkam djâm ar aje Bênjadjwÿr djwÿnh mar kadjy ne gar anhô kwÿ krê? Kati. Ar aje amidjwÿnhbit mar kadjy ar anhô kwÿ krê. ²¹Nã gãm ar apÿnh aben bê anhô djwÿ jamÿn o aprôt ne o akrî. Nhym me kwÿ kum prâm ne te 'ã ar apumũ. Gar akwÿ atekam anhô kwÿ krên raxkam ajbã. ²²Djâm ar aje anhô kwÿ krên ne akôm kadjy ar anhûrkwã kêtka ne gar aben bê djwÿo aprôt? Djâm ar amã me kute amim Metîndjwÿnh mar ne kôt ar aben pydjio baja kurên me ô mÿjja kêtja kanga nhym me arÿm pijâm ne? Mÿj dja ba kam ar amã arê? Djâm kam ije ar amã amex jarênhmã? Kati. Kam ar amex kêtumrêx.

²³Nhym be, gwaj babikprôn̄h ne baje djwÿ krên ne baje Jeju tyk marmã. Bênjadjwÿr djwÿnh ta ne imã tãm'ã karô ba kuman arÿm amrêbê ar amã arê. Ne jakam ije ajte kôt ar amã tãm jarênhmã. Bênjadjwÿr djwÿnh Jeju arÿm djwÿ by. Djuda ate tēm ne kute kurê djwÿnhmã kangao âmri nhym akamât tãmka arÿm djwÿ byn ²⁴'ã Metîndjwÿnhmã amikînh jarê. Ne kam arÿm kôt ba djwÿnh arkum djwÿ kokij ne 'ã aminhî jakre. Ne arkum,

—Ar abyn krê. Inhĩ ne ja. Dja me pĩte'y'ã inhôn ibĩ. Dja gar akuprôn inhĩ'ã djwỳ jakren krê. Dja gar ã imaro anen imar rã'ã ne. Nãm ã Jeju arkum anen arkum kungã nhym ar arỳm kukrê. ²⁵Kukrên arỳm krên pa.

Nhym kam arỳm ngônhrãdjwỳ by. Ngônhrãkam pidjô kangô byn arỳm arkum,

—Pidjô kangô ja ne ikamrô prôt ne ityk'ã amijakre. Arỳm ikamrô prôt ne itykkôt gêdja Metĩndjwỳnh arỳm memã kabên ny jarênh mãmđji. Gêdja memã kum, “Dja gar tu amim ikra markumrêx ba arỳm ajaxwe maro aknon akam ingryk kêt”, ane. Kabên ny ne ja. Dja gar akuprôn ikamrô'ã pidjô kangô jakren o ikôn ã imaro anen imar rã'ã ne. Nãm ã Jeju arkum ane. ²⁶Kam dja gar akuprôn 'ã djwỳ krên 'ã pidjô kangô ikôn ã maro ane. Ar aje ã maro anhỹr kunĩkôt gar arỳm memã Bẽnjadjwỳr djwỳnh tyko amirĩt. Dja gar memã o amirĩto akrĩ tãmtã nhym ĩ akubyn bôx.

²⁷Kam me kute Bẽnjadjwỳr djwỳnh nhô djwỳo mỳjja kajgon kute krênja ne me arỳm axwe. Me kute Bẽnjadjwỳr djwỳnh nhô pidjô kangô mỳjja kajgon kute o kômja ne me arỳm axwe. Kute Bẽnjadjwỳr djwỳnh tyk mar kêtka ne axwe. Axwe kute mrãmri ne me kute Jejuo bikênh ne kamrômã ôpôkkam me axwe ja pyrãk.

²⁸Kam dja gar amijaxwe jabej adjumaro nhỹn arỳm amima. Amiman amijaxwe kôt Metĩndjwỳnhmã amijarê. Ne kam arỳm Jeju'ã djwỳ krên 'ã pidjô kangô ikô. ²⁹Dja gar ajô Bẽnjadjwỳr djwỳnh tyk mar kêt ne tu djwỳ krê ne tu pidjô kangô ikô nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm ajo ajkê.

³⁰Ga, ar akrãptĩ aje Bẽnjadjwỳr djwỳnh mar kêtka tu ar aje krên ne o akômja pumũ. Kam arỳm ar akrãptĩ arerekren akanê nhym me kwỳ arỳm ty. ³¹Gwaj ren bakumrêx bajaxwe jabej badjumaro nhỹn ren arỳm amijaxwe ma. Ne kam ren arỳm amijaxwe kôt Metĩndjwỳnhmã amijarê. Nhym kam ren Metĩndjwỳnh arỳm gwaj bajaxwe pãnh gwaj bajo bikênh kêt. ³²Bẽnjadjwỳr djwỳnh kute gwaj babê bajaxwe kurê. Kute gwaj babê kurê kadjy ne gwaj bajo ajkê. Ne ren gwaj babê bajaxwe kurê kêt gwaj ren arỳm akuno. Nhym be, kati. Me axwe kôt me biknor tokry djãkam babiknor kêt kadjy ne gwaj babê bajaxwe kurê.

³³Kam akmere ar, dja gar Bẽnjadjwỳr djwỳnh tyk mar kadjy akuprôn abenkam amako nhỹ. Kwãrik wãnh aben bê anhô djwỳ 'amỳnh ne tu o aprôt kêt. Dja gar abenkam amako nhỹ. ³⁴Nhym me'ô kum prãm gê ũrkwãkam ô kwỳ krên mex. Ô kwỳ krên mexkam gê ar awỹr bôx ne ar aro'ã nhỹ. Ne kam arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh tyk mar katãt ne arỳm djwỳ krên kangô ikô. Mỳkam? Bir, kute pãnh meo bikênh kêt kadjy. Me kute Bẽnjadjwỳr djwỳnh tyk mar kêt ne tu kute krên ne o kômka ne Metĩndjwỳnh kute pãnh meo bikênh pyma.

Be, ije ar amã mỳjja kwỳ'ã idjujarênh prãm rã'ã. Ba wãm itêm ne ar akam ibôxkambit dja ba ar amã arê.

Karôkôt me ap̃nh Metĩndjw̃nhmã àpênh djà.

Dju k 4.1

12 ¹Ar ga ne gar Metĩndjw̃nh Karôkôt adjàpênh jabej ikukij, ba ar̃ym kuma. Ba ar amã 'ã ajarê gar ama. ²Amrêbê ar aje amim Jeju mar kêtri ne me amã,

—Dja gar m̃yjjao metĩndjw̃nh karô nhipêxmã amijarênhô aba. Nãm me ã ar amã ane gar ar̃ym ari mekôt ap̃nh m̃yjjao metĩndjw̃nh karô nhipêx jamakkre kêtjamã amijarênhô aba nhym kute ar amar kêtumrêx. Kam ne gar Metĩndjw̃nh Karô djàpênhja mar kêt. Ja ne gar aje mar. ³Kam, ar aje Metĩndjw̃nh Karô djàpênhja mar kadjy ba jakam ar amã arê. Me'ô kute Metĩndjw̃nh Karô kukwakam kabên'ô jarênhkam djãm kute memã kum,

—Djãm Jeju mex? Kati, punure, anh̃yro ba? Arkati. Metĩndjw̃nh Karô kukwakam ne me kute Jeju'ã kabên mexbit jarênhô ba. Ne kam ajte me'ô kute memã kum,

—Mrãmri Jejubê Běnjadjw̃yr djw̃nyhkmrêx, anh̃yro ba, Metĩndjw̃nh Karôbit kukwakam kute arênhô ba.

⁴Kam, m̃ỹj ne Metĩndjw̃nh Karô djàpênh kute? Bir, nãm ap̃nh m̃yjjã'ã memã karô nhym me ar̃ym kôt kute mar ne ar̃ym kam kum àpênh ar ba. Djãm kam ap̃nh karô kute ap̃nh m̃yjjã'ã memã karô? Kati. Metĩndjw̃nh Karô ta pydji. Pydji kute 'ã memã karô. ⁵Běnjadjw̃yr djw̃nyh kadjy gwaj ap̃nh badjàpênh djàri maro baba. Djãm kam ap̃nh Běnjadjw̃yr djw̃nyh? Kati. Běnjadjw̃yr djw̃nyh ta pydji. ⁶Metĩndjw̃nh ap̃nh gwaj bajo ô àpênh ne kam kum badjàpênh kadjy ap̃nh gwaj bamã bano mex, bajamak mex, badjê mex jarê. Djãm kam ap̃nh Metĩndjw̃nh? Kati. Metĩndjw̃nh ta pydji.

⁷Metĩndjw̃nh Karô kute gwaj bakôt amijo amir̃it kadjy ar̃ym gwaj bakunimã 'ã karô. Gwaj badjàpênh djà'ã gwaj bamã karô. Dja gwaj bakuñi ap̃nh badjàpênh djà kôt kum apên ar̃ym abenmã Metĩndjw̃nh raxo amir̃it ne kam bakuñi ar̃ym rax ma. Rax man ar̃ym katà:t kôt ar amijo baba nhym ar̃ym gwaj bakam k̃nhkmrêx.

⁸Kute gwaj bakunimã àpênh djà'ã karô kôt ne Karô gwaj bakam me kw̃ymã amak mex jadjà. Nhym kam ar̃ym kute memã kabên katat jarênh mar mexkmrêx.

Metĩndjw̃nh Karô ta ajte gwaj bakam me kw̃ymã ap̃nh m̃yjjã mar kêt jarê nhym me ar̃ym kôt kute mar ne kute gwaj bamã arênh mar mex.

⁹Metĩndjw̃nh Karô ta ajte gwaj bakam me kw̃ymã Metĩndjw̃nh raxo amir̃it nhym me ar̃ym kôt tu amim Metĩndjw̃nh markmrêx.

Metĩndjw̃nh Karô ta ajte gwaj bakam me kw̃ymã me punuo mex'ã kum karô nhym me ar̃ym kôt kute me punuo mex mar mex.

¹⁰Nhym ajte gwaj bakam me kw̃ymã m̃yjjã pumũnh kêt nhipêx'ã kum karô nhym me ar̃ym kôt kute m̃yjjã pumũnh kêt nhipêxja mar mex.

Nhym ajte gwaj bakam me kwÿmã kabên jarênho ba nhym kam me arÿm kôt kute Metîndjwÿnh kukwakam kabên jarên mar mex. Nãm ã gwaj bamã ane gwaj kam baje apÿnh mÿjja mar mex ne arÿm o kum badjâpên ar baba.

Nhym be, me'ô Metîndjwÿnhmã âpênh gêdja gwaj bawÿr bôx. Nâr kon, me'ô me karô punumã âpênh gêdja gwaj bawÿr bôx. Kute mex pyrâk gêdja gwaj bawÿr bôx. Mÿj dja gwaj me'ômã bakator on? Bir, Metîndjwÿnh Karô ajte gwaj bakam me kwÿmã me'ô jarên nhym me arÿm kôt kute kum kator mar mex. Me'ô Metîndjwÿnhmã âpênhkumrêx gwaj bawÿr bôx nhym me arÿm kuman gwaj bamã,

—Metîndjwÿnhmã âpênhkumrêx ne wã, ane. Nâr, me'ô me karô punumã âpênhja gwaj bawÿr bôx nhym me arÿm kuman gwaj bamã,

—Me karô punumã âpênh ne wã, ane. Gwaj bakwÿ Metîndjwÿnh Karôkôt badjâpên djà 'ôdjwÿ ne ja.

Nhym kam ajte Metîndjwÿnh Karô gwaj bakam me kwÿmã me kabên'ã karô nhym me arÿm kôt kute me bajtem kabên mar kêtja jarên mar mex.

Nhym kam ajte Metîndjwÿnh Karô gwaj bakwÿmã me kabên'ã karô nhym kôt me kute gwaj bakabên djwÿnhkôt amÿ gwaj bamã me bajtem kabên mar kêtja jarên mar mex. Metîndjwÿnh Karôkôt gwaj bakwÿ badjâpên djà 'ôdjwÿ ne ja.

¹¹Metîndjwÿnh Karô ta ne kute gwaj bamã apÿnh badjâpên djàri arênh ne ja. Gwaj banhĩ pÿnhkôt kute gwaj bamã arênh. Ta kute gwaj bajã amim karôn arÿm kôt gwaj bamã badjâpên djà jarên ne ja.

Gwaj baje Kretimê banhĩo typdji pyrâk.

Rô 12.4; Ep 4.16; Kor 3.15

¹²Ga, gwaj banhĩja pumũ. Gwaj banhĩkam apÿnh badjâpên djà krãptĩ. Gwaj baparkam bamrân djà. Ne banhikrao baje mÿjja kupên djà. Ne bakrâkam banhõ mÿjja mar djà. Ne banokam baje mÿjja pumũnh djà. Ne bajamakkrekam baje mÿjja mar ne kupên djà. Be, gwaj banhĩkam apÿnh badjâpên djà krãptĩja pumũ. Kretimdjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo ôbikwakam gwaj baje kumê banhĩ pydji pyrâk. Ne kam gwaj banhĩ pÿnhkôt apÿnh badjâpên djà krãptĩ, badjumar djà krãptĩ.

¹³Metîndjwÿnh Karô ne pydji. Ne kam gwaj bakunĩo ban Krimu pydji'ã gwaj bamê. 'Ã ne me ngômã gwaj bajangjên jakre. Gwaj te babê idjaer nâr te gwaj babajtem nhym arÿm Metîndjwÿnh Karô Krimu pydji'ã gwaj bamê. Nâr, me arÿm gwaj bakam ar kwÿ pa 'amÿ nhym ar memã âpênh kajgo ar ba. Metîndjwÿnh Karô arÿm ar o ban Krimu pydji'ã ar kumê. Nâr, gwaj bakam ar kwÿ me kute ar pa 'amÿnh kêtja nhym ar arek mekôt ar ban umar mex. Kwârĩk wân rã'ã. Metîndjwÿnh Karô pydji arÿm gwaj bakunĩo ban Krimu pydji'ã gwaj bamê. Metîndjwÿnh Karô kute ngô pyrâk gwaj bakunĩ baje pydjio bakôm pyrâk.

¹⁴Ga, gwaj banhĩja pumũ. Djãm gwaj badjâpên djà pydjibit? Kati. Gwaj banhĩkam apÿnh badjâpên djà krãptĩ, badjumar djà krãptĩ. Kretimdjwÿ

gway baje amim mar nhym kute gway bajo ôbikwakam kumê banhĩ pydji pyrâk. Ba ar amã arê gar ama. Kritu mē gway baje banhĩ pydji pyrâk.

¹⁵Birãm Kritukam gway bajô djâpênh djâ kute gway bapar djâpênh djâ pyrâk ne kajgo. Ne kam kum âpênh djâ kînh kêt. Kum me'ô djâpênh djâ kînh, âpênh djâ mexkumrêx kute me ikra djâpênh djâja pyrâk kum kînh. Ne kam ren amim,

—Tãmwã ne âpênh djâ mexkumrêx. Me kum kînhkumrêx. Nhym be, me kum ba idjâpênh djâ kînh ngrire. Mÿkam ne Metîndjwÿnh Karô imã idjâpênh djâ ja'ã karô? Kute Kritu ijo ôbikwa kêt pyrâk. Kute kadjy idjâpênh kêt pyrâk, ane. Djãm kute amim anhÿrkam djãm mrãmri Kritu kute o ôbikwa kêt? Kati. Mrãmri kute o ôbikwakumrêx.

¹⁶Ne birãm atekam Kritukam gway bajôdjwÿ djâpênh djâ kute me amak djâpênh djâ pyrâk. Ne kam kum âpênh djâ kînh kêt. Kum me'ô djâpênh djâ kînh, âpênh djâ mexkumrêx kute me no djâpênh djâja pyrâk kum kînh. Ne kam ren amim,

—Tãmwã ne âpênh djâ mexkumrêx. Me kum kînhkumrêx. Nhym be, me kum ba idjâpênh djâ kînh ngrire. Mÿkam ne Metîndjwÿnh Karô imã idjâpênh djâ ja'ã karô? Kute Kritu ijo ôbikwa kêt pyrâk. Kute kadjy idjâpênh kêt pyrâk, ane. Djãm kute amim anhÿrkam djãm mrãmri Kritu kute o ôbikwa kêt? Kati. Mrãmri, kute o ôbikwakumrêx. ¹⁷Ne ren gway banobit ne ren gway bajamakmê bajamakkre kêt mÿjo ne gway ren badjumar? Ne ren gway bajamakbit ne ren banhijâkre kre kêt mÿjo ne gway ren badjubâr?

¹⁸Nhym be, kati. Metîndjwÿnh ta gway bakadjy apÿnh gway bakukràdjâ, gway badjâpênh djâ nhipêx. Ta ne kute amim gway badjâpênh djâ'ã karô kôt arÿm apÿnh gway badjâpênh djâ nhipêx. Kritudjwÿ. Gway baje amim mar nhym kute gway bajo ôbikwakam ne gway apÿnh kôt badjâpênh djârio baba.

¹⁹Nhym be, Metîndjwÿnh ren gway banhijâkrebit nhipêx gway ren badjâkur kêt, badjâpênh kêt, bamrân kêt. Ren gway bakukràdjâ'ô pydjibit nhipêx mÿj ne gway ren nê? Ne ren gway banhijâkrebit nhipêx ne ren gway bajajkwa nhipêx kêt gway ren badjâkur kêt. Ne ren gway banhikra nhipêx kêt gway ren badjâpênh kêt. Ne ren gway bapar nhipêx kêt gway ren bamrân kêt. Mÿj ne gway ren kam nê? Gway ren kam ajmã nê.

²⁰Nhym be, kati. Gway bakukràdjâ kunĩ. Gway badjâpênh djâ krãptĩ. Nhym be, gway banhĩ pÿnhbit. Kritudjwÿ gway baje amim mar nhym kute gway bajo ôbikwakam kute kumê gway baje banhĩ pydji pyrâk. Nhym be, apÿnh gway badjâpênh djâ krãptĩ. Kam kwârík wân ar amã adjâpênh djâ kurê kêt.

Me kute abeno ôbikwan kum aben jabê'ã memã karô.

Rô 12.10; Pir 2.3; Ped k 2.17

²¹Ba ar amã mÿjja jarê gar ama. Djãm gway bamã bano kînh ne ate bamã banhikra kurê? Kati. Gway bamã bano kînh ne bamã banhikra kînh ne bamã bakukràdjâ kunĩ kînh. Metîndjwÿnh Karô ne kute gway bamã apÿnh badjâpênh djâ'ã karô gway o baba ne kam bamã badjâpênh

djâdjwÿ kunĩ kĩnhmã. Djãm gwaj baje me kabên mar kêtja jarênh djãm jabit ne gwaj bamã kĩnhmã? Djãm me punuo mex ne gwaj bamã kĩnh kêtãmã? Kati. Dja gwaj bamã badjâpênh djà kunĩ kĩnho aben pyrâk.

²²Gwaj bakukràdjâdjwÿ kwÿ rerekre. Gwaj bakĩ, gwaj bajamak, gwaj bajai, gwaj bakukràdjâ kwÿ rerekre. Te kwÿ rerekre gwaj bamã kĩ:nhkumrêx ne. Ne ren kêt gwaj ren ajmã nê? ²³Nhym gwaj bakukràdjâ kwÿ me kum kĩnh kêt jabej gwaj amim o mex. Gwaj o mex ne kàjmã kamê nhym me arÿm kum kĩnh. ²⁴Gwaj bakukràdjâ me kum kĩnhja gwaj o mex kêt ne kàjmã kamênh kêt.

Metĩndjwÿnhdjwÿ ne Kritu nhõ âpênh aro aben pyrâk ne kum ar kunĩ kĩnho aben pyrâk. Nãm mã me kum õ âpênh kĩnh kêtjao mex ne kàjmã kum mex kamê. Nhym kam me arÿm kum õ âpênh kunĩ kĩnho aben pyrâk. ²⁵Mÿkam ne õ âpênho aben pyrâk? Bir, ne ren meo aben pyrâk kêt nhym ren me amirax mÿr jabej abenmã kabên ne. Nhym be, kati. Me kute abenmã anhÿr kêt kadjy ne arÿm õ âpênho aben pyrâk nhym kam me arÿm abeno djuw mex'ã kabên.

²⁶Nhym kam godja gwaj bajõ tokry jabej gwaj bakunĩ arÿm ô'ã batokry. Nâr godja me kàjmã kum rax kamê nhym arÿm kĩnh. Kĩnhkam gwaj arÿm ô'ã bakĩnh ne. ²⁷Ar aje tu amim Kritu markam nhym kute ar ajo õbikwakam ar aje mrãmri ne kumê anhi kute pydjĩ pyrâk. Nhym arÿm ar ajo õ âpênh.

²⁸Me baje amim Jeju mar kunĩ ne kôt ar aben pydjio babaja ne Metĩndjwÿnh kute aben nhitepã me bajã âpênh rênh. Nãm me bakwÿ'ã memã wa djwÿnh mẽ. Jeju ne amrêbê ar ijano bar 'ã idjujarênh ar iba. Ar ikumrêx. Nhym me bakwÿ'ã ajte kukwakam kabên jarênh djwÿnh mẽ nhym me ar ijatãri. Nhym me bakwÿ'ã memã kukràdjâ'ã ujarênh djwÿnh mẽ nhym me me atãri. Nhym kam ajte me bakwÿ'ã mÿjja pumũnh kêt nhipêx djwÿnh mẽ. Ne kam ajte me bakwÿmã me punuo mex'ã karõ gu me baje mar. Nhym kam ajte me bakwÿmã me âpênhkôt o kangõnh'ã karõ gu me baje mar. Nhym kam me kwÿmã meo ba djwÿnh'ã kum karõ nhym me kute mar. Nhym kam me bakwÿmã me kabên'ã karõ gu me kôt baje me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar.

²⁹Djãm kam me bakunibê Jeju kute ar anorja? Kati. Me bakwÿbit. Djãm kam me bakunibê Metĩndjwÿnh kukwakam kabên jarênh djwÿnh? Kati. Me bakwÿbit. Djãm me bakunibê memã kukràdjâ'ã ujarênh djwÿnh? Kati. Me bakwÿbit. Djãm me bakunĩ baje mÿjja pumũnh kêt nhipêx mar, baje me punuo mex mar? Kati. Me bakwÿbit. ³⁰Djãm me bakunĩ baje me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar? Kati. Me bakwÿbit. Djãm me bakunĩ baje me kabên djwÿnhkôt amũ memã me kabên mar kêtja jarênh mar? Kati. Me bakwÿbit. ³¹Kam ar adjâpênh djaja'õ mexo kute kunĩ jakrenh dja gar amã kĩnh. Mex ja dja gar abej tÿx.

Ne kam mÿj dja gar nên kam apê? Bir, dja gar amã me abên kam apê. Gwaj bamã me abê kêtka badjâpênh kajgo. Gwaj bamã me abêkambit mrãmri badjâpênh mexkumrêx.

Me kum me abê'ã ujarênh.

13 ¹Gwaj bamã me abêkambit ne mrãmri gwaj badjâpênh mexkumrêx. Ne ren gwaj bakam me'õ ren pykakam ap̃nh me bajtem kabên mar kêtja jarê nâr ren kâjkwakam Metîndjw̃nh kadjy mrãnh djw̃nh kabên mar kêtja jarê. Ne ren kum me abê kêt. Djãm kam mex? Kati. Kum me abê kêtka kabên kajgokumrêx. Kum me abê kêtka kabên jarênh kajgo kute mrãmri ne me ngôn krôkrôkti titikkam kanga kajgo pyrâk.

²Nhym ren gwaj bakam me'õ kute Metîndjw̃nh kukwakam kabên jarênh mar. Ne ren kute mỳjja bipdjur tûm kunĩ amirît mar. Ne ren me kute mỳjja marja kunĩ ren mar. Ne kam ren kum me abê kêt. Djãm me'õja rax? Kati. Kum me abê kêtka ne kajgo me:xi.

Nhym ren gwaj bakam me'õ ren mrãmri kute Metîndjw̃nh rax markumrêx. Ne ren mỳjja nhipêx kadjy amim kamnhĩx mexkumrêx. Ne ren kum,

—Djûnwã, dja ga imã krãnhwã kaba, ane. Nhym ren ar̃ym kum kadjârkumrêx. Nhym kam ren me'õja kum me abê kêt. Djãm me'õja rax? Kati. Kum me abê kêtka ne kajgokumrêx.

³Nhym ren gwaj bakam me'õ ren õ mỳjja kunĩ me bikênhmã kungrã. Ne ren kum me abê kêt, mã ne kute? Kati, Kute memã mỳjja nhôrja kajgo mexi, kum me abê kêtka.

Nhym ren kam me'õ kute me'õ pytâr kadjy memã kum,

—Kwãrĩk wãnh kuwyo tãmwã bĩn kêt. Ba dja ga pãnh kuwyo ibĩ, ane. Nhym ren me ar̃ym kabênkôt pãnh kubĩ. Kubĩ nhym tykjao ren ar̃ym me'õ pytã. Nhym be, ren tykja anh̃yr djw̃nhhrãm kum me abê kêt, mã ne kute? Kati, tykja kajgo mexi, kum me abê kêtka.

⁴Gwaj bamã me abêkam dja gwaj memã bano kator kêt ne amijamãr 'iry.

Ne bamã me kaprĩ.

Ne me õ mỳjja'ã bangryk kêt.

Ne bamã me abêkam babên kati kêt.

Ne amijo badjãmra kêt.

⁵Ne memã baprĩre ne memã bakabên jarê.

Ne bamã me abêkam amidjw̃nhbit mar kêt.

Ne amijã bangryk nê.

Nhym me'õ gwaj bajo ajkê gwaj amipãnh kadjy mar kêtumrêx.

⁶Ne bamã me abêkam me axwekam bakĩnh kêtumrêx.

Ne me kute katât amijo bakam bakĩnhkumrêx.

⁷Ne memã me arênh prãm kêt.

Ne bamã me abêkam tu amim me markumrêx ne amim, “Mrãmri kabênkumrêx”, anen amiw̃yr mỳjja kamnhĩxkumrêx.

Ne mekôt badjãm tỳxkumrêx ne 'ã badjukanga kêt.

⁸Ne bamã me abêkam ar̃ym Metîndjw̃nh kadjy badjâpênhkumrêx ne bakajgo kêtumrêx. Nhym be, Metîndjw̃nh Karõ kute ap̃nh memã âpênh djã

jarênhja dja ĩ kêt. Dja kukwakam kabên jarênh djwýnh ĩ memã arênh kêt. Nhyim me ĩ me bajtem kabên mar kêtja jarênh kêt. Nhyim me kute apýnh mýjja mar djwýnh ĩ mar kêt. Nhyim be, djãm me kum me abên kam kum me abê kêtãm? Arkati. Dja me kum me abê rã'ã. Ne kam kajgo kêt rã'ã ne. ⁹Jakam gwaj mýjja kwýbit man Metĩndjwýnh kukwakam kabên kwýbit jarê. Gwaj baje kabên kunĩ mar kêt. ¹⁰Nhyim be, dja ĩ mýjja kunĩ kute amirĩt djã nhõ akati bõx gwaj arým prĩne mýjja kunĩ ma nhyim me:xkumrêx. Nhyim mýjja kãjbê mexja arým kêt ne.

¹¹Amrêbê iprĩri ikabên kute me prĩre kabên pyrãk. Iprĩri ije mýjja mar kute me prĩre kute mýjja mar pyrãk. Ne ije amim mýjja'a karõ kute me prĩre amim mýjja'a karõ pyrãk. Ba kam arým ijabatãnh ne arým iprĩre prãm kêt. Ba arým iprĩre kam amijo ibaja kanga.

¹²Jakam gwaj baje Metĩndjwýnh nhõ mýjja pumũnh mex kêt kute mrãmri ne ixe punukam me kute mýjja pumũnh mex kêt pyrãk. Dja gwaj ã omũho ane:n kam ĩ arým kuka kũnh omũnh mexkumrêx. Jakam gwaj baje mýjja kwýbit mar. Dja gwaj ã maro ane:n kam ĩ arým prĩne mar mexkumrêx. Dja gwaj maro kute mrãmri ne ta kute prĩne gwaj bamar pyrãk.

¹³Jakam gwaj tu amim Metĩndjwýnh markumrêx rã'ã. Ne amiwýr kamnhĩxkumrêx rã'ã. Ne bamã me abê rã'ã. Ne kam gwaj baje tu amim markumrêxja ne kãjbê mex. Gwaj amiwýr kamnhĩxjadjwý ne kãjbê mex. Nhyim be, gwaj bamã me abêja ne mexo kute kunĩ jakrenh.

Aben kabên djwýnhkõt me kute abenmã arênh'a memã karõ.

14 ¹Dja gar mã amã me abê. Ne kam ajte ar amã apýnh adjãpênh djãdjwý kĩnhkumrêx. Metĩndjwýnh Karõ kute 'ã ar amã karõja dja gar amã kĩnh. Ne kam ar adjãpênh djã'a abê Metĩndjwýnh kukwakam kabên jarênh djwýnhja dja gar amã kĩnhkumrêx. Abê kukwakam kabên jarênh djwýnhkam aje me aben djwýnh kabênkõt memã arênh. Tãm dja ga amã kĩnhkumrêx.

²Nhyim be, me'õ kute me bajtem kabên mar kêt jarênhkam djãm gwaj bajõmã ne arê? Kati. Gwaj bajõ baje mar kêt. Metĩndjwýnhmã ne arê. Me'õ ta ne mýjja mar kêt jarê. ³Nhyim be, me'õ kute gwaj bakabênkõt Metĩndjwýnh kukwakam kabên jarênh ja ne mex. Gwaj baje markam ne mex. Nãm gwaj bamã arê gwaj kam bajamak mexo amũ amikamênhõ tẽn arým Metĩndjwýnh mar rax ne. Nãm gwaj bamã 'ã karõn gwaj bajo kĩnh. ⁴Nhyim be, me'õ kute me bajtem kabên mar kêtja jarênh ne amidjwýnhmãbit arên kam ajbit arým amak mexo amũ amikamê. Me'õdjwý kute mar kêt. Nhyim be, me'õ kute me aben djwýnh kabênkõt Metĩndjwýnh kukwakam kabên jarênhja. Ja ne me kute amim Jeju marja kunĩmã arê nhyim me arým kuma. Ne kam arým amak mexo amũ amikamên arým Metĩndjwýnh mar rax ne.

⁵Ar akunĩ ren me bajtem kabên mar kêtja jarê ba ren kam ikĩnh ngrire. Nhyim be, ren ar akunĩ me bakabênkõt Metĩndjwýnh kukwakam kabên jarê ba ren kam ikĩnhkumrêx ne. Mýkam? Bir, ar aje kukwakam kabên jarênhkam ne gar amexkumrêx. Nhyim me'õ kute me bajtem kabên mar

kêt jarênhja kâjbê mex. Nâr, godja me'ô ar amã me kabên mar kêtja jarênh jabej. Nhyim me'ôdjwý me bakabênkam amũ ar amã me'ô kabên jarê gar arým kabên mar jabej. Kambit dja mexkumrêx. Ar aje kabên markam mexkumrêx. Ne kam arým ajamak mexo amũ amikamên arým mar rax ne. Ar aje amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja kunĩ arým mar rax ne.

⁶Akmere, àpnhire ar, ba ren ar awýr bôx ne ren ar amã me bajtem kabên mar kêtja jarê djã ne ga ren ar amim aman akính? Kati. Dja ba ar awýr bôx ne me bakabênkôt ar amã arê gar arým amim aman arým akính ne. Metĩndjwýnh kute imã mýjja ny jarênh dja ba me bakabên kôt ar amã arê gar arým amim aman arým akính. Nâr ije mýjja'ô bipdjur tũm mar dja ba me bakabênkôt ar amã arê gar arým amim aman arým akính ne. Nâr, dja ba me bakabênkôt Metĩndjwýnh kukwakam ar amã kabên jarê gar arým amim aman arým akính ne. Nâr, dja ba me bakabênkôt ar amã Metĩndjwýnh kukràdjã jarê gar kam arým amim aman arým akính ne.

⁷Nhyim be, aje memã me bajtem kabên mar kêtja jarênhkam aje mrãmri ne me kute me ô'i kakôr punu pyrâk. Nhyim kam me abenmã kum,

—Je tô mýj ne kute kakôr punuja? ane. Ar aje me bajtem kabên mar kêtja jarênhkam aje mrãmri ne me kute pijãbarekam ngrer punu pyrâk. Nhyim kam me abenmã kum,

—Je tô mýj ngrer punu ja? ane. ⁸Me krâkamngôn apýnh prôt djãri ô me ngrer. Ô'ikam me ngrer. Ne ren me me ngrer kupa'ã ô'i kakô djã ne ren krâkamngôn me ngrer man kurê djwýnhmê aben kutã prôt kadjy akuprô? Kati.

⁹Kam ar gadjwý ga ren ar memã akabên djwýnh jarênh kêt djã ne me ren akabên ma? Kati. Ne ga ren ar aje kôkmã akabên nhyim kute akabên mar kêt pyrâk. ¹⁰Apýnh me ba djâkam apýnh me kabên krãptĩ. Ne kam me kute aben djwýnh kabênkôt kute aben kabên kunĩ mar. ¹¹Gwaj ren me kabên mar kêtjakam abenmã bakabên ne ren abeno me bajtem.

¹²Ar gadjwý ne gar ã aje aben kabên mar kêtka ã abeno me bajtemo ane. Kam, me bakabênkôt dja gar memã akabên jarê. Metĩndjwýnh Karô kute ar amã apýnh ar adjãpênh djã jarênh dja gar me bakabênkôt memã akabên jarên kôt apê nhyim me arým ar akabên markumrêx. Ne kam arým amak mexo amũ amikamên arým mar rax ne. Me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio baja kunĩ arým mar rax ne. Ar adjãpênh djã ja'ô dja gar amã kínhkumrêx.

¹³Kam, ar ajô aje me bajtem kabên mar kêtja jarênh markam dja ga Metĩndjwýnhmã amijo a'uw ne kum,

—Me ikabênkam dja ga ajte imã arê, ane. Dja ga ã kum ane gê me bakabênkam ajte amã arê. Ga kam arým amũ me bakabênkam memã arê nhyim me arým ama. Tãm ne ja. ¹⁴Metĩndjwýnhmã gwaj bakabênkamdjwý. Godja gwaj kum me bajtem kabên mar kêtja jarên arým baje mýj kabên jarênhja mar kêt. Gwaj bajajkwakambit ne gwaj arê ne kam bajamakjao baje mar kêt ne.

¹⁵Mýj godja gwaj kam nê? Bir, dja gwaj me bajtem kabên mar kêtjao kum bakabên jarên mã bakabên djwýnhkôt kum bakabên jarên arým amikabên

ma. Dja gwaj mã me kabên mar kêtjao kum ngren mã bakabên djwýnhkôt kum ngren arým amikabên ma. ¹⁶Godja gar me bajtem kabên mar kêtókôtbit kum mex jarê mýj godja ar abu'ã me ja kute akôt kum, “Mrãmri”, anhýr on? Me kute akabên mar kêtja mýj godja me akôt nê? Me kute akabên mar kêtukumrêx. ¹⁷Mrãmri ga me bajtem kabênkôt kum mex jarê. Nhym be, abu'ã me ja dja me amim amar kêt ne amak mexo amũ amikamênh kêt.

¹⁸Ba ne ba ije apýnh me bajtem kabên mar kêtja jarênh kumex. Ije me bajtem kabên mar kêtja jarênho ar akunĩ jakrenh mex ne. Kam ne ba Metíndjwýnhmã amikính jarê. ¹⁹Ne kam me kute amim Jeju mar kute aben pydjikam djãm mekam ije me bajtem kabên mar kêtja jarênh prãm? Kati. Nhym be, me kabên djwýnh ije arênh prãmukumrêx. Ije memã Metíndjwýnh kukràdjã jarênh nhym me kute mar kadjy ije me kabên djwýnh jarênh prãmukumrêx. Ne ba ren me bakabên djwýnhkôt ikabên ngrêrebê 5bit jarên ren imã ikabênja kínhkumrêx. Nhym be, ne ba ren me bajtem kabên mar kêtja kabên krãptĩ: kubê 10.000 jarên ren kam imã ikabên ja kính ngri:re ne.

²⁰Akmere, àpnhíre ar, kwãrík wãnh ar apríre kêt ne arík amim akabên kajgo jarênh kêt. Dja gar ajabatãnh ne amim akabênkumrêx jarê. Dja gar me príre ma. Prí:rekam me axwe kêt dja gar aman me kudjwa ajaxwe kêt ne katát ar amijo aba. ²¹Be, amrêbê: ne Bênjadjwýr djwýnh me bakukãmãre Mõjdjêmã 'ã karõ nhym kukwakam memã 'ã karõ. Nãm te memã 'ã karõ nhym me kute mar kêt ne amakkre kêt rã'ã ne. Nhym kam arým memã kabên ne memã kum, “Me kabên mar kêtókôt, me bajtem kabênkôt dja ba jakam memã ikabên jarê.

Dja ba te memã arê nhym me amim ikabên mar kêt rã'ã ne.” Nãm me amakkre kêtka Bênjadjwýr djwýnh ã me bakukãmãre'ã ane nhym me arým 'ã pi'ók no'ók ne.

²²Kam, ba ar amã arê. Mýj xê kadjy ne me kute me bajtem kabên mar kêt jarênh? Djãm me kute tu amim Metíndjwýnh markumrêxja kadjy ne me kute arênh? Kati. Me kute amim Jeju mar kêtja kadjy ne me kute arênh. Nhym be, mýj xê kadjy ne me kute Metíndjwýnh kukwakam kabên jarênh, kute me bakabên djwýnhkôt kabên jarênh? Djãm me kute amim Jeju mar kêtja kadjy ne me kute kabên jarênh? Kati. Me kute amim Jeju marja kadjy ne me kute kabên jarênh. ²³Kam, godja gar akunĩ aben pydjín akunĩ arým me bajtem kabên mar kêtjakam akabên jarênh jabej. Nhym me kute Metíndjwýnh kabên mar prãmja ar akôt wadjã. Nàr me kute amim Jeju mar kêtja ar akôt wadjàn ar akabên ma. Gar me bajtem kabên mar kêt jarênho akumexkam mýj dja me ar ajã abenmã arê? Bir, dja me abenmã abibãnh jarê.

²⁴Nhym be, dja gar akunĩ abikprõnh djakam akabên djwýnhkôt Metíndjwýnh kabên jarê. Aben totokmã arê. Nhym kam me'õ kute amim Jeju mar kêtja ar akôt wadjã. Nàr me'õ kute Metíndjwýnh kabên mar prãmja ar akôt wadjã. Ne kam arým amijã akabên ma:ro nhý. Maro nhýn arým amiman arým amim,

—Mrāmri ne ba mekôt ajmã ikuten ijaxwe, anhÿro nhÿ. Amimaro nhÿ:n arÿm amim kator mex ne. ²⁵Dja gar akunĩ akabên djwÿnhkôt ã arênho ane nhym arÿm prĩne amima. Kute apÿnh mÿjja punu nhipêx ne kute amikam o bipdjur djãri amikam kuma. Ne kam Metĩndjwÿnh pymaje arÿm tu mÿrbê tÿm ne kum rax jarê. Ne kam arÿm ar ajã me kunĩmã kum,

—Be, mrāmri Metĩndjwÿnh mekmẽ amijo kajkepikumrêx, ane.

Me kabên'ã atom ne kute arênh nêje me akre.

Kar 2.42; Idja 10.25

²⁶Akmere ar, ba apÿnh ar adjãpênh djã'ã ar amã karô gar ama. Me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã akabên jarê. Me kute amim mar mexo amũ amikamênhmã dja gar memã arê. Kwãrik wãnh ar akabên kajgo jarênh kêt. Arÿm ar abikprônham ar aje memã apÿnh anhô me ngrer jarênhmã nãr memã kukrãdjã'ô jarênhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arê. Nãr ar aje me bajtem kabên mar kêtka akabên jarênhmã nãr Metĩndjwÿnh kute ar amã mÿjja 'ôo amirĩtja ar aje memã arênhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arê. Nãr, ar aje me bajtem kabên mar kêtja akabên djwÿnhkôt memã arênhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arê. Kwãrik wãnh ar akabên kajgo jarênh kêt.

²⁷Nhym kam ar akam me'ô ar me bajtem kabên mar kêtja jarênh jabej. Djãm ar krãptĩ kute arênhmã? Kati. Gê ar amãnhkrut nãr ar amãnhkrut ne ikjêkêt arê. Ar jabit. Djãm me kute kabên jarênh'ã atom^d ne aben mar kêtma? Kati. Kwãrik wãnh. Gê ar aben nhitepã pÿnh ne memã arênho tẽ. Nhym kam gêdja me'ô me bakabên kôt amũ memã arênhkumrêx. ²⁸Nãr kon, dja me me bajtem kabên mar kêtja jarê nhym me'ô kute me bakabênkôt amũ ar amã arênh mar kêt. Kute mar kêtka kwãrik wãnh me me bajtem kabên jarênh kêt. Me'ô kute me ijuk'ã ar amã arênh mar kêtka gê me ja anhikrê. Ar aje aben pydjikam anhikrê. Gê me bixamarkam amimãbit me kabên mar kêt jarên Metĩndjwÿnhmã bit arê.

²⁹Nhym kam me'ô ar kute Metĩndjwÿnh kabên jarênhmã. Djãm tu ar krãptĩ kute arênhmã? Kati. Gê ar amãnhkrut nãr kon ar amãnhkrut ne ikjêkêt ne arê. Aben nhitepã pÿnh ne arênho tẽ gê kam ar bu'ã me ja ar maro krĩ. Mrāmri Metĩndjwÿnh kabên kôt ar kabên katãtkumrêx jabej ar maro krĩ.

³⁰Gê ar aben nhitepã memã kabên jarênho tẽ. Nhym kam wãnh me'odjwÿ nhÿ nhym Metĩndjwÿnh arÿm kum mÿjja 'ôo amirĩt nhym kuma. Gê kumrêx kabên jarênho ãmja kum anhikrê. Nhym kam me'ô ÿrja kãjmã djan pãnh memã kabên jarê. ³¹Gêdja gar akunĩ aben nhitepã apÿnh ne Metĩndjwÿnh kabên jarênho tẽ gê me kunĩ arÿm amim ar akabên ma. Ar akabên man arÿm amim Jeju mar mexo amũ amikamên arÿm kôt kĩnh.

³²Metĩndjwÿnh kabên jarênh djwÿnh ne me kute amimexkumrêx. Dja gar aminên ar apÿnh ne aben nhitepã memã akabên jarê. ³³Djãm ar aje akabên'ã

^d 14.27 'ã krãptĩ

atom ne aje aben kabên mar kêtâmã? Djãm Metîndjwýnh kute ar amã ar akangaja jadjärmã? Kati. Nãm kute memã me umar mexbit jadjärmã. Nãm ã apýnh me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djàri umar mexo ane.

³⁴Nhym kam me niredjwý. Mýj dja ga me abikprôn timer djakam nê? Djãm me nire kute memã arênhmã? Kati. Dja me anhikrên me my kabên ma. Djãm apýnh me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio ba djàri me nire kute kam memã kabên 'ô jarên timer? Kati. Kunîkôt me anhikrê. Ar akam me niredjwý, gê me me kudjwa anhikrên me my kabên ma. Me bakukâmãre kute Metîndjwýnh kukràdjà'ã pi'ôk no'ôkkôt ne me nire kute me abikprôn timer djakam me my kabên mar ne kute kôt amijo bamã. ³⁵Ne me kute mýjja'ô marmã, djãm me aben pydji djakam kute me kukjêrmã? Kati. Gê me akrân timer aminhûrkwakam mjên kukja. Me kute amim Jeju mar aben pydjikam me nire kute kabên'ô jarên timer ne mex kêt ne.

³⁶Djãm ar ajô aje akabêno ijanahmã? Djãm ar akumrêx ne gar aje Metîndjwýnh kabên jarên timer krax djwýnh? Djãm ar gajbit ne Metîndjwýnh kabên ar awýr bôx? Kati. ³⁷Godja me'ô we,

—Ibê Metîndjwýnh kukwakam kabên jarên timer djwýnh, ane. Nâr,

—Ije Metîndjwýnh Karô mar, ane. Gê tâmwã ikumrêx iman ijã ar amã,

—Paur kabên timer kumrêx. Kute gwaj bamã kabên'ã pi'ôk no'ôk ja ne mrãmri Bênjadjwýr djwýnh kute kum arên timer kumrêx, ane. Dja ã ar amã ane gwaj kam arým me'ôja markumrêx. ³⁸Nâr, dja me'ô amakkre kêt prãm kwârîk wân timer me'ô kabên timer mar kêt.

³⁹Kam, akmere ar, ar akabên timer nhkôt aje Metîndjwýnh kabên jarên timer amã kîn timer. Nhym be, dja ar akam me'ô kute me bajtem kabên mar kêt timer kam kabên'ô jarên timer prãm jabej. Kwârîk wân kubê adjaptâr kêt. ⁴⁰Ne kam ar akabên jarên timer'ã atom kêt gê mex. Nhym be, apýnh dja gar aben nhitepã akabêno aku'ê. Ije Metîndjwýnh Karôkôt ar adjapên timer'ã idjujarên timer ino rer ne ja. Tãm ne ja.

Jeju tyk ne akubyn tîn'ã ujarên timer.

Kar 2.23, 10.39, 13.29

15 ¹Jakam ba ajte ar amã Kritu'ã ujarên timer ny jarê. Ije amrêbê ar amã 'ã ujarên timer ny jarên timer gar arým tu amim markumrêx ne 'ã adjukanga kêt. Ba ajte ar amã tâm jarê. ²Ar aje amim 'ã ujarên timer nyja markôt Metîndjwýnh arým ar apytã. Tãm dja ba ajte kãj bê ar amã arê. Ar aje kam tu amim mar týt rã'ã jabej arým ar apytã. Nâr ar aje mar kajgo jabej.

³Metîndjwýnh ne kute imã kabên mex jarên timer ba arým ar amã arê. Kritu ne arým gwaj bajaxwe pân timer ty. Amrêbê: Metîndjwýnh kute me bakukâmãremã 'ã ujarên timer nhym me kute 'ã pi'ôk no'ôk kôt Kritu arým gwaj bajaxwe pân timer ty. ⁴Ty nhym me arým adjã. Nhym me kute ajte 'ã pi'ôk no'ôk kôt 'ã akatin akatin akati nhym arým akubyn tîn timer. ⁵Nãm akubyn tîn nhym kam Pedru arým omũ. Pedru nhidji 'ôdjwýbê ne Xepa. Nhym kam Jeju kute ar anorbê 12djwý arým omũ.

⁶Nhym kam ajte arngro pydjikam gwaj baje meo bakamy krăptĩ kubê 500 ne kam ajmă ijukri 'ă akre kuteja adjwÿnhdjwÿ arÿm omũ. Me kute omũnhja krăptĩ ne akati jakam tĩn ne ar ba ră'ă ne. Nhym me kwÿbit arÿm ty. ⁷Năm me omũ nhym kam ajte Xijagu omũ. Nhym kam Jeju kute ar anorja kunĩ omũ. ⁸Kam ne ba ba me tekren arÿm omũ. Ije mrămri ne me prĩre nhô akati nhôkre djă kôt me aêrbê bixadjwÿr pyrăk. Imă Jeju kurê:o iba. Nhym kam memă amijo amirĩto ba nhym me omũnho ba. Omũnho ba ba kam badjwÿ arÿm omũ. Năm ijaêrbê imă amijo amirĩt ba me totokbê arÿm omũ.

⁹Jeju kute ar anorja djwÿ ar rũnho kute ijakrenh mex. Bajbit mekam ikajgo pyrăk. Mrămri ne me ren kute ijă memă kum, “Jeju ne Paur jano”, anhÿr kêt. Ije me kute amim Jeju marjao ibikênhô ibakam ne me ren ijă anhÿr ar ba kêt.

¹⁰Nhym be, kati. Metĩndjwÿnh tu kum ikaprĩ kôt^e Jeju arÿm ijano ba arÿm 'ă idjujarênh ar iba. Djăm kum ikaprĩ kajgo? Kati. Ba ne ba kum idjăpênhô ar kunĩ jakrenh mex. Djăm ba ne ba apê? Kati. Metĩndjwÿnh ta ne tu kum ikaprĩn ikadjwÿnhbê djan ijo ba. Ijo ban ikam apê ba arÿm kum apê. ¹¹Nhym ar wădjwÿ kăj bê memă 'ă ujarênh ar ba. Badjwÿ ba kăj bê memă 'ă idjujarênh ar iba. Bar aktă Kritu'ă memă ajarê gar kam arÿm tu amim markumrêx.

Medjwÿ tyk ne akubyn tĩn.

Ruk 20.37

¹²Me arÿm kăj bê Kritu akubyn tĩn'ă ar amă ajarê gar arÿm aje mar. Mÿkam ne ga ate ar akwÿ ajte memă kum,

—Kati. Me tyk akubyn tĩn prăm kêtumrêx, anhÿro aba? ¹³Ne ren mrămri me tyk akubyn tĩn kêt nhym Kritudjwÿ ren akubyn tĩn kêt ne. ¹⁴Ne ren mrămri akubyn tĩn kêt ba ren ar kăj bê 'ă ar amă idjujarênh ar iba kajgo. Ga ren ar gadjwÿ ren amim maro aba nhym ren arÿm kajgo:kumrêx. ¹⁵⁻¹⁶Ne ren mrămri me tyk akubyn tĩn kêt nhym Kritudjwÿ ren akubyn tĩn kêt ne. Ba ren ar kam me kunĩmă Metĩndjwÿnh jarênh'ă ijêxnhiô iban memă,

—Metĩndjwÿnh arÿm akubyn Krituo tĩn, anhÿro iba. ¹⁷Ne ren mrămri Kritu akubyn tĩn kêt ga ren ar amim maro aba nhym ren arÿm kajgo:kumrêx. Gar kam ren ajaxwe tũm ră'ă ne.

¹⁸Nhym me kute Kritu mar arÿm tykdjwÿ ren akubyn tĩn kêt ne ren mrămri tu biknorkumrêx. ¹⁹Gwaj ren batĩnri amim Kritu kamnhĩx ne ren kam arÿm ty. Ne ren kam akubyn gwaj batĩn kêt djă ne gwaj ren kam bakĩnh? Kati. Gwaj ren kam bakaprĩkumrêx. Ne ren bakaprĩo katăt me kunĩ jakrenh mex ne.

²⁰Nhym be, kati. Mrămri ne Metĩndjwÿnh akubyn Krituo tĩnkumrêx. Kam me kute amim Kritu mar tyk kunĩdjwÿ dja me Kritu kôt akubyn tĩn ne. ²¹Pykakam me'ô djô'ă ne me arÿm ty. Ne kam akubyn tĩndjwÿ

^e 15.10 Djăm ba ne ba ijaxwe kêt nhym pănĥ kum ikaprĩ Kati. Ba ne ba te ijaxwe kêtă. Nhym be, ta ne tu kum ikaprĩ.

pykakam me'ôdjwÿ djô'ã akubyn tîn. ²²Adão kôt me ja kunĩ Adão djô'ã ty. Nhyr Kritu kôt me ja kunĩ ajte Kritu djô'ã akubyn tîn.

²³Djãm me kumrêx akubyn tîn? Kati. Kritu arÿm tyn kam kumrêx akubyn tîn ne wabi. Dja ã akubyn bôx. Akubyn bôx kambit dja akubyn ô me jao tîn.

²⁴Nhyr kam arÿm pykakam mÿjja kunĩ aminhinomã amimê. Kam dja Kritu arÿm Bãmmã me kanga. Kute meo baja kunĩ arÿm Bãmmã me kanga. Kute kum me kanga djwÿnhràr dja pykakam me bënjadwÿr kunĩ kajgo. Me 'itÿx kunĩ kajgo. Nhyr kam me arÿm meo ba kêt ne arÿm rerekre. Kam dja Kritu arÿm Bãmmã ô me ja kunĩ kanga nhyr arÿm me kunĩ ba. ²⁵Bir, ajbir jakam ne Kritu Metîndjwÿnh kabênkôt arek meo ba. Dja meo ba:n arÿm kurê djwÿnh kunimã rerek jadjà. Ga, me kum bënjadwÿr rûnh pymakam rerekren parbê rôrôkja pumũ. Kurê djwÿnh kunĩdjwÿ dja Kritu pymaje rere:kre.

²⁶Gwaj badjwÿ. Mÿj dja gwaj bajon? Bir, dja gwaj bajo ban arÿm akubyn gwaj bajo tîn. Gwaj kam batyk kêtumrêx. Gwaj bakurê djwÿnhbê batykjadwÿ dja kêtumrêx. Gwaj bakurê djwÿnhô ino rer ne ja. ²⁷Nã, dja Kritu kurê djwÿnh kunimã rerek jadjà. Amrêbê ne me me bakukãmãremã 'ã ajarên memã kum,

“Arÿm ne me kunimã rerek jadjà nhyr me kunĩ arÿm umaje parbê kum rôrôk ne”,

ane. Amrêbê me ã Kritu'ã ane. Me bakukãmãremã ane. Kam dja Kritu arÿm me kunimã rerek jadjà. Djãm kam Metîndjwÿnh ta Kritumã rerekre? Kati. Mÿjja kunĩ, me kunĩ Metîndjwÿnhmã rerekren kam arÿm Kritumã rerekre. ²⁸Kute me kunimã rerek jadjàr nhyr me kute o bënjadwÿr raxkam dja Kra ta arÿm Bãmmã bënjadwÿr rax jarê. Nhyr kam Bãm arÿm me kunimã rax'ã pydji. Ta ne Kra kadji mÿjja kunimã rerek jadjà.

²⁹Ê, jadjwÿ. Me kute me tînri ngômã me angjênh kêt nhyr me arÿm tyk. Nhyr me kute me tykja mar kadji ne me ãm djâkam ngômã me tînja jangjênho ba. Ne ren mrãmri me tyk we akubyn tîn kêt nhyr ren me ngômã me angjênh kajgo. Nhyr be, kati. Mrãmri me tyk akubyn tînkumrêx.

³⁰Badjwÿ myt kunikôt imã me kute ibîn pyra. ³¹Akati kunikôt imã me kute ibîn pyra mã kum idjàpênh ar iba. Ne ren me tyk akubyn tîn kêt ba ren ã idjàpênho anhÿr kêt nhyr ren me kute ibîn prãm kêt. Ba ren kam imã ibîn pyra kêt. Ba ne ba Bënjadwÿr djwÿnhbê Kritu Jeju'ã ajarê gar 'ÿr amijo akêx. Kam ikînhkumrêx ne mã ar ajo amra. Ne ren me tyk akubyn tîn kêt ba ren ar amã Kritu'ã idjujarênh kêt gar ren kam amim mar kêt. Ba ren kam ã ar akam ikînhô anhÿr kêt. Nhyr be, kati. Me tyk akubyn tînkumrêx.

³²Krîrãxbê Epexu jakam me kute ibîn prãm. Ga, me kute rop djâkrêo kê nhyr kute me par prãmja pumũ. Nã bãm memã Kritu'ã ajarê nhyr me arÿm imã àkrê:n ibîn prãm. Ne ren me tyk akubyn tîn kêt ba ren ba akubyn itîn kêt ne ren ajmã nê. Ren me Epexukam ibi ba ren akubyn itîn kêt ne ren ajmã nê. Nhyr be, kati. Dja me ibîn ba akubyn itînkumrêx. Nhyr be, amrêbê ne me arîk abenmã kum,

“Dja akatibê gwaj batyk ne babiknor jabej.

Gwaj kam on batînri amijo kînhbit.

Gwaj banhõ kwỳ krên bakõm rax ne bakĩnh kati”, anhyro ba. Ne ren gwaj batyk ne akubyn batĩn kêt ba ren mekõt ã ikabẽnõ ane. Nhym be, kati. Me tyk akubyn tĩnkumrêx. ³³Kwārĩk wãnh gê me ar amã 'êx ne ar anoo biknor kêt. Amrêbê me memã kum,

—Dja me mexja me axweo õbikwan kôt ar ban ĩ arỳm me axweo axwe, ane. Kôt ne me kute arênhja. Kam kwārĩk wãnh gê me ar anoo biknor kêt. Ga ren ar amim me kabên man ren arỳm me kôt ajaxwe. ³⁴Wãkam me kwỳ kute Metĩndjwỳnh mar kêt. Gora ar amiman amijãno djan ajaxwe kêt. Ar apijãmmã ne ba ar amã ja jarê.

Akubyn me tĩnkam mỳj dja me ikam kute?

A Kô 5.1; Pir 3.21

³⁵Godja ar ajõ ikukij ne imã,

—Arỳm gwaj batykkam mỳj dja gwaj akubyn batĩn on? Mỳj godja gwaj banhĩkam kute? ane.

³⁶Ajbã. Purkam aje mỳjja 'y kreo amõrkam ne gar aje mỳjja 'y jangjênho kute me tyk jangjênhyr pyrãk. Gar ren aje 'y jadjàr kêt nhym ren ingrõt ne abatãnh kêt. Gwaj badjwỳ ren batyk kêt gwaj ren akubyn batĩn kêt. ³⁷Gar bãygogo 'y nãr atemã 'y 'õdjwỳ kre nhym kam ingrõt ne kam bàri abatãnh ne. Djãm bàri jabatãnh pro ne ga kre? Kati. 'Ybit. Djãm bàri jabatãnh kute 'y pyrãk? Kati. Atemã. ³⁸Apỳnh mỳjja djãri ne Metĩndjwỳnh kute 'y kadjy bàri nhipêx. Kute amim 'ã karõ kôt kute ipêx. Pi'y kadjy ne kute pi'y bàri nhipêx. Katêbãri 'y kadjy ne kute katêbãri bàri nhipêx. Apỳnh mỳjja djãri ne kute 'y kadjy bàri nhipêx.

³⁹Djãm axikõt ne mỳjja nhĩ? Kati. Apỳnh me banhĩmê mry nhĩmê ãk nhĩmê tep nhĩmê. Apỳnh mỳjja nhĩ. ⁴⁰Me apỳnh kàjkwakam mỳjja pumũn kam kum kĩnh. Myt pumũ, mytyrwỳ pumũ, kanhêtire pumũn kam kum kĩnh. Apỳnh me kum mỳjja kĩnh djãri ne me omũn kum kĩnh. Ne apỳnh pykakam mỳjja pumũn kam kum kĩnh. Mry pumũn, tep pumũn, bà pumũn kam kum kĩnh. Apỳnh me kum mỳjja kĩnh djãri ne me omũn kum kĩnh. Kàjkwakam mỳjjamê pykakam mỳjja ne me apỳnh kum mỳjja kĩnh djãri. ⁴¹Me kute myt pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Ne kute mytyrwỳ pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Ne kute kanhêtire pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Apỳnh kanhêtire djãri ne me omũn kum kĩnhkumrêx.

⁴²Me tyk akubyn tĩnkamdjwỳ. Me tyk jangjênhja myt tãmkam punu. Nhym be, akubyn me tĩnkam arỳm punu prãm kêtumrêx. ⁴³Me kute me angjênhkam me kum me kĩnh kêt. Nhym be, akubyn me tĩnkam me arỳm kum me kĩnhkumrêx. Me kute me angjênhkam tỳx kêt. Nhym be, akubyn tĩnkam me arỳm 'itỳxkumrêx. ⁴⁴Pykakam me ĩ. Kàjkwakam atemã me ĩ. Pykakam me ne me ĩ jangij. Nhym be, akubyn me tĩnkam ne me atemã ĩ. Me kàjkwakam me ĩjao ĩ.

Pykakam me ĩ nhym kàjkwakamdjwỳ atemã me ĩ. ⁴⁵Ikabênja kôt ne me amrêbê: memã kum,

“Me banhingêt Adão kumrêx ne Metĩndjwỳnh ipêx ne akôn o tĩn nhym arỳm tĩn ne.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane. Nhym be, Adão kôt Adão 'ôdjwỳ ne kubê Jeju. Ne kute mỳjja kunĩ tĩno ba. ⁴⁶Metĩndjwỳnh kute pykakam me ipêxkam djãm kàjkwakam me ïo ne me ï? Kati. Pykakam me ï jao ne me ï. ⁴⁷Adãoja kumrêx ne Metĩndjwỳnh pykao kum ï. Nhym be, Jeju, Adão 'ôdjwỳja ne kàjkwakam me ïo ï. ⁴⁸Adão nhĩja kumrêxo pykabê me bakunĩ nhĩ. Kàjkwakam Adão 'ôdjwỳ nhĩo ne kàjkwakam me ja kunĩ nhĩ. ⁴⁹Nhym be, arỳm gwaj batyk ne akubyn batĩn ne badjãbirkam mỳj dja gwaj banhĩkam kute? Djãm Adão nhĩo gwaj banhĩmã? Kati. Dja gwaj atemã banhĩ kute kàjkwakam Jeju nhĩ pyràk.

Dja meo kukrà kêt ne meo ny.

Tex k 4.16

⁵⁰Djãm me banhĩ, me bakamrô jao dja Metĩndjwỳnh kàjkwakam me bajo ba? Kati. Me banhĩ ja rã'ã, Metĩndjwỳnh kute me bajo ba prãm kêt. Me banhĩ punu prãm kam. Nhym be, kàjkwakam mỳjja punu prãm kêt.

⁵¹Ba ar amã mỳjja bipdjur tũm jarê gar ama. Djãm gwaj bakunĩ dja gwaj ty? Kati. Gwaj bakwỳ dja gwaj batyk kêt. Nhym be, gwaj bakunĩmã dja Metĩndjwỳnh atemã gwaj banhĩ nhipêx. ⁵²Dja gwaj banhipêxo kukrà kêt kute gwaj bano bikraro kukrà kêtja pyràk. Dja me kunĩ, mỳjja kunĩ aminhinomã amimê nhym kadjy mrãnh djwỳnh arỳm ô'i kakô. Nhym kam Metĩndjwỳnh akubyn me tyko tĩn ne. Dja me ï punu prãm kêt akubyn meo tĩn ne. Ne kam arỳm gwaj badjwỳ atemã gwaj banhĩ nhipêx.

⁵³Gwaj banhĩ tũmja ne punu prãm nhym be me ï punu prãm kêt dja gwaj banhĩ ny. Jakam gwaj batyk prãm nhym be dja gwaj ï batyk prãm kêt ne batĩn rã'ã: rã'ã ne. ⁵⁴Dja gwaj banhĩ punu prãm kêt ne batyk prãm kêt ne Metĩndjwỳnh kôt batĩn ne ar baba rã'ã: rã'ã ne. Nhym kam me kute amrêbê: mỳjja jarênhja dja katorkumrêx. Amrêbê: ne me memã kum,

“Arỳm me tyk kêt. Arỳm akubyn meo tĩn nhym me arỳm tyk kêt kumrêx. Ne tu tĩn rã'ã: rã'ã ne.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane nhym me arỳm 'ã pi'ók no'ók ne. ⁵⁵Nhym kam me ajte memã kum,

“Ga, mỳjja kakrit kute me kamjỳr nhym me arỳm tykja pumũ.

Dja Bẽnjadjwỳr djwỳnh me batykjao apêx kute mrãmri ne me kute mỳjja kakrit perey jakàr nhym kute arỳm me kamjỳr kêt pyràk.

Bẽnjadjwỳr djwỳnh dja akubyn me tyko tĩn. Nhym kam nhỹnhjakam me ajte tykmã? Kati. Arỳm me tyk kadjy kêt kumrêx.

Ga, me tỳx kute me pa 'amỳnh ne kute meo baja pumũ. Nhym me te kator ne te ta ar ba prãmje.

Me kunĩdjwỳ ne me aben djô'ã tyn te tĩn ne ar ba rã'ã prãmje.

Nhym be, Bẽnjadjwỳr djwỳnh dja akubyn me tyko tĩn. Nhym kam nhỹnhjakam me ajte tykmã? Arkati. Arỳm me tyk kêt kumrêx.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane nhym me arỳm 'ã pi'ók no'ók ne. Nhym kam me aben djô'ã arê:n arênh mōr tãmtã:. Me

bakamingrãnyre dja gu me ajte arênho bamôr tâmtã: arým 'ÿr o bôx. Mrãmri me batyk kêtukumrêx'ÿr o babôxkumrêx.

⁵⁶Mÿjja kakrit kute me kamjÿrkôt ne me ty. Me axwekôtdjwÿ ne me tyn arým me biknor tokry djâkam akuno. Ne kam mÿj ne me kute amijaxwe mar on? Bir, me memã Môjdjê kukràdjâ jarê nhym me arým amijã kuman amijaxwe ma. Ne kam arým te axwe kêt prãmje. Te: axwe kêt prãmje ar ba:n arým axwe pãnh tyn kam me biknor tokry djâkam akuno.

⁵⁷Nhym be, Metîndjwÿnh ne ukaprikumrêx ne arým Bênjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu jano. Nhym kam arým gwaj bajaxwe pãnh tyn akubyn tîn. Dja gwaj kôt te tyn akubyn batîn. Akubyn batîn ne ajte batyk kadjy kêtukumrêx, bajaxwe kadjy kêtukumrêx. ⁵⁸Kam, akmere, àpnhîre, dja gar arek Bênjadjwÿr djwÿnhkôt adjãm tÿx ne tu amim mar tÿxkumrêx. Kwärîk wãnh 'ã adjukanga kêt. Mÿjja 'ôkôt 'ã adjukanga kêt. Kum adjâpênh kumex rã'ã. Bênjadjwÿr djwÿnhkôt adjâpênhja kajgo kêtukumrêx.

Metîndjwÿnh nhô me ja kadjy pi'ôk kaprî'ã kute memã karô ne ja.

Kar 11.29; Rô 15.25; A Kô 8.1; Xim k 6.18

16 ¹Jakam Metîndjwÿnh nhô me ja kadjy pi'ôk kaprî'ã ije ar amã karômã. Dja gar Jeju nhô me jamã pi'ôk kaprî jano. Ije krîraxbê Garaxakam me kute amim Jeju marjamã arênh kôt dja gar memã pi'ôk kaprî jano.

²Pi'ôk kamrêk kunîkôt dja gar akunî me kadjy anhô pi'ôk kaprî kwÿ jadjuw. Apÿnh ar anhô pi'ôk kaprîja nhidji kôt dja gar me kadjy kwÿ jadjuw. Ar anhô pi'ôk kaprî rax jabej ar anhô rax kwÿ tan me kadjy adjuw. Nâr ar anhô ngrire jabej ngrire kwÿ tan me kadjy adjuw. Adjuw ne o atom. Dja ba bôx nhym arým o atom pro. O atom pro ba kubyn kam 'ã idjà'wÿr ar iba kêt.

³Dja ba bôx gar amim amikam me'ô aro amiptàn imã ar arê. Ba kam ar'ã pi'ôk no'ôk ne arkum kungân arým krîraxbê Djeruxarê'ÿr ar ano. Gê ar pi'ôko tèn anhô pi'ôk kaprîo tē. Ne Djeruxarê'ÿr o tèn o bôx ne memã kungã gê me omũ. Ne kam arým ar mar katât. ⁴Nâr kon, gar me'ÿr ijanor prãm jabej ba dja ba me'ÿr aro tèn aro bôx. Dja gar ã pi'ôk kaprîo ane. Tãm ne ja.

⁵Jakam dja ba ar awÿr itêm'ã ajarê. Wãm ar awÿr gêdja ba ã tèn ar apumũ. Gêdja ba pykabê Mateni kumrêxkam tē:n kam ajte amũ ar awÿr tèn bôx. ⁶Ne kam ar akam arek idjãm jabej ar akam ijã na apêx jabej. Gar kam amũ itêm kadjy ikôt o kangôn ijano. Ba kam o ajte amũ itêm kadjy 'itÿx ne. ⁷Djãm jakam dja ba ar awÿr tèn bôx? Kati. Ne ba ren jakam ar awÿr tèn ren ar akam idjãm 'iry kêt ne ren ajte amũ tē. Arek ar akam idjãm 'iry kadjy ne ba amima. Metîndjwÿnh kute amim ijã karô kôt ikabênkumrêx jabej dja ba arým ã ar akam ane.

⁸⁻⁹Nhym be, krîraxbê Epexujakam ne ba idjâpênh mexkumrêx. Me kum idjujarênh kînh. Nãm me kute mrãmri ne me kute memã 'ã ijê djâ'ã 'ÿr ne memã, “Ajrã amrê wadjã”, anhÿr pyræk ne me kum idjujarênh kî:nh. Ba memã Kritu'ã ajarê nhym me ma:ro kumex. Nhym me kwÿ krãptîdjwÿ kute ikapêrkâr

ne ibê àptàr prãmkumrêx. Gêdja ba kam arek jakam ar iba. Ar iba: nhym me bikprôn̄h djã nhô akatibê Pêxiko ijã apêx ba kam arÿm wãm itêmmã.

¹⁰Nhym godja Ximoxi ar akam bôx jabej dja gar kam kum akabên mexbit jarê. Abenmã ikabên ja jarê gê ar akam bôx gar amã abê. Ne kam kum akabên mexo akabên gê umar mex. Mÿkam dja gar ã kum ane? Bir, nãm ikudjwa mã Bênjadjwÿr djwÿnhmã àpên̄h ba. Kam dja gar ã kum ane. ¹¹Kwãrik wãnh ar ajô amã kurê kêt. Ne amrê ajte tẽm kadjy dja gar kôt o kangô gê tÿx ne umar mex ne amrê tẽ. Nã bãm amiwÿr kam amak ar o iba. Gwaj baje aro bakamy Ximoxikôt môrjadjwÿ ne ba amiwÿr arkam amak ar o iba.

¹²Apôrdjwÿ ne ba o ikamy. Nã bãm te ar awÿr tẽmmã kum ikabên mex jarê nhym mã imã,

—Kati. Jakam me'ÿr itẽm prãm kêt, ane. Ta dja 'ôkam arÿm ar awÿr tẽ.

¹³Ar ajaxwebê amijã ano tÿx. Kritukôt adjãm tÿx ne tu amim mar tÿxo aba. Me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja dja gar amã me uma kêt ne atÿx.

¹⁴Amã me abêbit. Amrãnh kunĩkôt amã me kunĩ jabê.

¹⁵Nhym kam Exepa nhô kikrekam ar ja ne ar amrêbê Metĩndjwÿnh'ÿr amijo akêx. Pykabê Akajakam ar kumrêx 'ÿr amijo akêx. Ja ne gar arÿm aje mar. Nãm ar mã Jeju nhô me ja kôt o kangôn̄h ar o ba. Arkum me kôt o kangôn̄h kĩnhkumrêx. ¹⁶Dja gar ar kabên ma. Ne me kute ar kudjwa Metĩndjwÿnhmã àpên̄h tÿx ar o bajadjwÿ kabên ma. ¹⁷Exepamê Potunamê Akaku ar arÿm amrê iwÿr bôx ba arÿm ikĩnhkumrêx. Gar amrê iwÿr abôx kêt ne ikôt o kangôn̄h kêt. Nhym kam ar arÿm iwÿr bôx ne ikôt o kangô. ¹⁸Ba kam arÿm ikĩnhkumrêx ne. Wãkam ar gadjwÿ amybÿm dja gar arÿm aman idjô'ã akĩnhkumrêx. Dja ar wãm tẽn bôx gar ar aman abenmã ar mex jarê.

Kute apÿnh ôbikwa djãri kum amikabên mex janor.

¹⁹Pykabê Adjijjakam apÿnh me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio ba djãri ne me ar amã kabên mex jarê. Ba me kuman arÿm pi'ók jakam wãm ar amã arê. Akwiremê Prixira ar amã kabên mex jarê. Arkum ar ajabê ne ar amã amijarê. Ar ûrkwãkam me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio bajadjwÿ ne me ar amã kabên mex jarê. Ba me kuman arÿm pi'ók jakam wãm ar amã arê. ²⁰Jakam gwaj bakamy kunĩ ar amã kabên mex jarê ba kuman arÿm wãm ar amã arê. Dja gar abenwÿr abôxkam abeno arôrôk ne aben pa krij.

²¹Ba ibê Paur ne ba inhikrao ar amã ikabên mex ja'ã pi'ók no'ók ne.

²²Godja ar akam me'ô kum Bênjadjwÿr djwÿnh jabê kêt jabej Metĩndjwÿnh dja o ajkê nhym arÿm me biknor tokry djãkam akuno. Gêdja Bênjadjwÿr djwÿnh bôxkumrêx. ²³Gê Bênjadjwÿrbê Jeju tu kum ar akapri.^f

²⁴Ota, jakam ba imã ar ajabêkumrêx. Kritu Jeju kum ar ajabê. Ba kôt imã ar akunĩ jabêkumrêx. Tãm ne ja.

^f16.23 Djãm ar ga ne gar adjukapri nhym pãnh arÿm kum ar akapri Kati. Ta ne tu kum ar akaprikumrêx.